

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

PIK XL, Ч. 7-8 ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ — 1993 — JULY-AUGUST No. 7-8, VOL. XL

ЗМІСТ

XXIII Конвенція Союзу Українок Америки	2
Резолюції XXIII Конвенції СУА	12
Віра Вовк. Розповідний стиль Михайла Коцюбинського	14
Леся Храплива-Щур. Псалом померлих від голоду в 1933 році	17
Промова голови Союзу Українок Мілени Рудницької при відкритті Українського Жіночого Конгресу в Станиславові 23-го червня 1934 р.	18
Our Life	
XXIII Convention of UNWLA	21
Resolution of the XXIII Convention of UNWLA	22
Teaching Ukrainian Embroidery	24
In memory of Mary Lew Thatcher	25
Star on Ice from Ukraine	26
Хроніка Округ. Округа Нова Англія	27
Дописи Відділів	28
Пожертви	31
Нашим дітям	34
Посмертні згадки	36
Загальні збори Відділів	36

На обкладинці: Андріївська церква. Київ, XVIII ст., гравюра. Микола Стратілат.
Our cover: St. Andrew's Church. Kyiv, XVIII century. Mykola Stratilat.

Головний редактор — **Ірена Чабан**
Редактор англійської частини — **Марта Бачинська**
Мовний редактор — **Роман Юревич**

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Анна Кравчук — з уряду
(Голова Союзу Українок Америки)
Олена Бобилж — з уряду
(пресова референтка Головної Управи)
Іванна Ратич
Іванна Рожанковська
Ольга Руденська

РЕДАКЦІЯ
108 Second Avenue
New York, NY 10003
(212) 674-5508
Fax: (212) 254-2672
Адміністратор — **Наталія Дума**

Second Class Postage Paid at New York, NY and at additional mailing offices. Copyright 1993 Ukrainian National Women's League of America, Reserved — Published in U.S.A.

ГОЛОВНА УПРАВА СУА

ПОЧЕСНІ ГОЛОВИ

Лідія Бурачинська
Іванна Рожанковська
Марія Савчак

ЕКЗЕКУТИВА

Анна Кравчук	— голова
Ольга Тритяк	— 1-ша заступниця голови
Наталія Даниленко	— 2-га заступниця голови для справ організаційних
Марта Богачевська-Хом'як	— 3-тя заступниця голови для справ культури
Ірина Куровицька	— 4-та заступниця голови для справ зв'язків
Іванна Ганкевич	— протоколярна секретарка
Варка Бачинська	— кореспондентська секретарка
Рома Шуган	— скарбничка
Таїсса Турянська	— фінансова секретарка
Лідія Білоус	— вільний член
Софія Геврик	— вільний член

РЕФЕРЕНТУРИ

Люба Фірчук	— музейно-мистецька
Ока Грицак	— виховна
Лідія Черник	— суспільної опіки
Люба Більшовцук	— стипендій
Олена Бобилж	— пресова

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Наталія Гевко	— Дітройт
Оксана Фаріон	— Філадельфія
Надія Савчук	— Нью-Йорк
Марія Крамарчук	— Північний Нью-Йорк
Марія Полянська	— Нью Джерзі
Іванна Шкарупа	— Огайо
Анастасія Хариш	— Чикаго
Ірена Гладка	— Нова Англія
Наталія Кушнір-Верзол	— Південний Нью-Йорк

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Іванна Ратич	— голова
Марія Томоруг	— член
Розалія Полчі	— член
Марія Дорожинська	— заступниця
Лідія Фіцалович	— заступниця

КАНЦЕЛЯРІЯ СУА

108 Second Avenue
New York, NY 10003
(212) 533-4646

Директор — **Омеляна Рогожа**

Години урядування:
від 10:00 до 4:00 по поп.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

203 Second Avenue
New York, NY 10003
(212) 228-0110
Fax (212) 228-1947

ПРЕДСТАВНИЦТВА "НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ

Ukrainian Booksellers
49 Linden Gardens
Notting Hill Gate
London W24HG
England

АВСТРАЛІЯ

Postup Ukrainian Cooperative
Trading Society Limited
928 Mount Alexander Rd.
Essendon, 3040,
Australia

"OUR LIFE" (USPS 414-660) is published monthly — except Aug.
by Ukrainian National Women's League of America, Inc.,
108 Second Avenue, New York, NY 10003.
ISSN 0740-0225

Postmaster: send address changes to
"OUR LIFE", 108 Second Ave., New York, NY 10003

METROPOLITAN MSTYSLAV I
1898 — 1993
PATRIARCH OF THE UKRAINIAN AUTOCEPHALOUS ORTHODOX CHURCH

*Нехай гасло Бог і Україна стане покликком для все і всіх
охоплюючого об'єднання у Христі.*

Мстислав

**ЧЛЕНСТВО СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ
З ГЛИБОКИМ ЖАЛЕМ І СУМОМ ПРИЙНЯЛО ДО ВІДОМА ВІСТКУ
ПРО ТЕ, ЩО 11 ЧЕРВНЯ 1993 РОКУ З ВОЛІ ВСЕВИШНЬОГО ВІДІЙШОВ
У ВІЧНІСТЬ
СВЯТІШИЙ ПАТРІАРХ КИЇВСЬКИЙ І ВСІЄЇ УКРАЇНИ
МСТИСЛАВ І
ВИДАТНА ПОСТАТЬ РЕЛІГІЙНОГО, НАЦІОНАЛЬНОГО ТА ГРОМАДСЬКОГО
ЖИТТЯ. ПАТРІАРХ ПРАЦЮВАВ НЕВТОМНО І ПОСЛІДОВНО ДЛЯ ДУХОВНОГО
ТА ПОЛІТИЧНОГО ВІДРОДЖЕННЯ БАТЬКІВЩИНИ.
ВІН ЗАЙНЯВ ДОСТОЙНЕ МІСЦЕ В ІСТОРІЇ СВОГО НАРОДУ
І УКРАЇНСЬКОЇ АВТОКЕФАЛЬНОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ.
СКОРБНО СХИЛЯЄМО ГОЛОВИ ПЕРЕД СВІТЛОЮ ПАМ'ЯТТЮ
ВЕЛИКОГО СИНА УКРАЇНИ
ЙОГО СВЯТОСТИ МСТИСЛАВА
ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ**

ДО УЧАСНИЦЬ
XXIII КОНВЕНЦІЇ
СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ
на руки Голови Екзекутиви СУА
ВшПані Марії Савчак

Вельмишановна Пані Голово!

З великою приємністю виконую Ваше прохання і прикликаю Господнє Благословення на учасницю XXIII Конвенції Союзу Українок Америки, що має відбутись 29, 30 і 31 травня 1993 року Божого.

Молитиму Господа, щоб наради Конвенції увінчалися успіхом та принесли добрі плоди на славу і благо українського народу, його Держави й Церкви.
Щастя ж Вам, Боже, любі сестри у Христі!

+ М С Т И С Л А В
Патріярх Київський
і всієї України

11 травня 1993 р. Б.

XXIII КОНВЕНЦІЯ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

XXIII Конвенція Союзу Українок Америки проходила 29 — 30 — 31 травня 1993 року в готелі Марріотт в Ньюарку, Н. Дж. В переддень Конвенції, у п'ятницю, 28 травня, відбулося засідання Головної Управи СУА та панель-дискусія, яку організувала Ірина Куровицька. Доповідачами були постійний представник України в Організації Об'єднаних Націй Віктор Батюк, колишній віцепрезидент Координаційного комітету допомоги Україні Роберт МекКонелл та Девід Гечер — журналіст, працівник Державного Департаменту у справах країн СНД. Панель проводився англійською мовою, були представники преси, загальна увага залі та гостра дискусія про американську політику до української держави.

11 травня 1993 р. Б.

Союз Українок Америки
Екзекутива: Марія Савчак — голова,
Марія Томоруг — секретар
Нью-Йорк, Н.-Й, ЗСА

Високоповажані Пані!

Дякую за ввічливе повідомлення про Вашу Конвенцію, що відбудеться 29-31 травня 1993 р.

На Ваше прохання радо висилаю усім учасникам нарад Благословення та побажання, щоб Ваші наради були успішні й причинилися для добра народу і на славу Господа.

Довголітня жертвенна діяльність Союзу Українок серед невідрадних еміграційних буднів спричинила у висліді поширення та скріплення діяльності Вашої Установи. Тяжкі Ваші труди для добра українського народу заслуговують на признання й похвалу. Тому щира подяка для Вас, що у Проводі і Вашим членам, що так пильно дбають про Союз Українок.

Ваша дбайливість про добро українського народу і Ваша праця для наших рідних і в Україні і на поселеннях нехай буде добрим прикладом для усіх членів, що продовжують корисну діяльність Союзу Українок.

Благословляю Вас усіх, щоб щедрі ласки Господа і Божий мир був завжди з Вами!

Митрополит

СУБОТА, 29 ТРАВНЯ

Відкриття XXIII Конвенції Союзу Українок Америки розпочалося урочистою церемонією з дотриманням установлені традиції. Голова Конвенційного комітету Люба Сіра-Робінсон привітала гостей і делегаток та побажала успішних нарад. Урочисто зайшли в залю прапороносці, голова Контрольної комісії, голови Окружних Управ, референтки Головної Управи, редактори журналу "Наше Життя", члени Екзекутиви, Почесні голови СУА Лідія Бурачинська, Іванна Рожанковська та голова СУА Марія Савчак.

Куритиба, 25-го травня 1993 р. Б.

На руки
п-і Марії Савчак
Голови Екзекутиви СУА
в Голмдел, Н.-Дж., ЗСА.

Слава Ісусу Христу!

Достойна п-і Голово!

З почиттям братньої вдячності й щирого при-
знання великих заслуг і цінних діяльностей СУА,

розгалужених на ввесь український світ в користь,
зокрема, освіти й вишколу українського юнацтва
— майбутности нашого Народу й нашої св. Церкви,
надзвичайно мило мені заслати в імені моім і всіх
церковно-освітніх установ нашої Епархії, палкий і
радісний привіт Вам, хвальній Президії, всім вельми-
поважаним Представницям і Учасницям 23-ої Кон-
венції СУА.

З Арх. благословенням

+
+ Ефрем В Кривий чсвв
Куритибський Епарх

Перший день нарад. Зліва: Іванна Рожанковська, Лідія Бурачинська, Марія Савчак.
First day of work. Fr. l.: Iwanna Rozankowsky, Lidia Burachynsky, Maria Savchak.

Відкриваючи Конвенцію, голова СУА Марія Савчак засвітила свічку на символічному "дереві життя", голови дев'яти округ і представниця Відділів далекого віддалення підтверджуючи присутність своїх округ на нарадах, також засвітили свічки.

Молитву СУА відчитала секретарка Екзекутиви Марія Томоруг, після чого присутні відспівали національні гимни Америки, України та гимн СУА.

Голова реєстраційної комісії Ліна Хромовська подала кількість делегаток (142), гостей (67).

Голова СУА ствердила кворум.

Прийнято порядок та правильник нарад. Вибрано **Почесну президію**, до якої увійшли Почесні голови СУА Лідія Бурачинська та Іванна Рожанковська, голова СФУЖО Оксана Бризгун-Соколик, голова Союзу Українок Атена Пашко, д-р Маруся Бек.

До ділової **Президії Конвенції** були обрані Марія Кондрат — голова, Марта Терлецька і Варка Бачинська — заступниці, Марія Наваринська і Мирослава Тершаківець — секретарки.

До **Комісії для перевірки протоколу XXII Конвенції СУА** ввійшли Богдана Михайлів, Тетяна Шутер, Орися Лончина.

Затверджено **Резолюційну комісію**, яку було обрано на засіданні Головної Управи в листопаді 1992 року в складі Анастазії Хариш, Наталії Гевко, Марії Наваринської, Ірини Руснак, Марії Шкарупи.

Голова Президії Конвенції Марія Кондрат запросила до слова голову СУА. У своєму звіті Марія Савчак накреслила працю за 3 роки, яку провела кожна з референтур Головної Управи. (Слово голови СУА подано в червневому числі "Нашого Життя").

27 травня 1993 р.

Вельмишановна Пані
Марія Савчак,
Голова Союзу Українок
Америку, Нью-Йорк, США

Високоповажана Пані Голово!

Від імені Президії Секретаріату СКВУ пересилаю найсердечніший привіт всім учасникам, делегаткам та гостям з нагоди XXIII Конвенції Союзу Українок Америку.

Бажаю успіху в проведенні Вашої Конвенції і сподіюся, що рішення та рекомендації, які будуть

прийняті на Ваших нарадах, продовжуватимуть вельми корисну та плідну працю, проведену Союзом Українок Америку впродовж довгих років.

Нині завершене відродження незалежної української держави вимагає від всіх нас дальшої посвяти, єдності, взаємовирозумілості та співпраці в дальшому державотворчому процесі втілення повної незалежності та демократичного устрою в парі з рятуванням соціального та економічного стану на роду в Україні.

Не забуваймо також про наші власні потреби, про громадське життя нашої діаспори, про наших дітей, внуків та правнуків. Нашим обов'язком є робити все можливе, щоб вони зберегли, плекали та передавали майбутнім поколінням всі ті скарби нашої української національної спадщини, щоб намарно не пішли нами здобуті успіхи.

Остаюсь з належною пошаною

Юрій Шимко
Президент СКВУ

Згідно з програмою, фінансова секретарка Головної Управи Марта Данилюк зачитала фінансовий звіт, з яким більшість делегаток була обізнана, поскільки звіти Головної Управи були попередньо розіслані до всіх членів Головної Управи.

Голова Контрольної комісії СУА Євгенія Новаківська ствердила правильне ведення книговодства.

В дискусії запити до членів Головної Управи були різносторонніми. На запитання Олександри Кіршак (82-ий Відділ, Н.-Й.), яку користь дають Окружні конференції, Ольга Гнатейко, друга заступниці голови для справ організаційних, відповіла, що все залежить від рівня конференції. Нав'язуються ділові контакти, є новий стимул для праці і нові дотації. В Чікаго, наприклад, після такої конференції був заснований новий відділ. Стефанія Цегельська (33-ій Відділ, Огайо) поцікавилася, як вдалося покрити недобір у виданні "Нашого Життя", на що Марта Данилюк відповіла, що покрито позичкою з відсотків одного із тривалих фондів, яку треба віддати.

Марія Крамарчук (голова Округу Півн. Н.-Й.) сказала, що, прочитавши звіти, кожний може побачити, яку велику працю проробив СУА і ствердила, що на сьогодні найважливіше зцентралізувати допомогу Україні і припинити практикувати різну допомогу окремих відділів без відома Централі.

На думку Ольги Гаєцької (83-ій Відділ, Н.-Й.), допомога Україні в теперішній важкій ситуації потрібна навіть власним коштом, Лідія Гладка, 3-тя заступниці голови для справ культури (17-ий Відділ, Фл.), вважає, що потрібно думати також про свій власний дім та

застановитися над обов'язками супроти власної організації. Після дискусії відбулося прийняття звітів членів Головної Управи.

Голова Конвенційного комітету повідомила, що під час Конвенції працюватиме музейна крамничка 67-го Відділу, Філ.

Наради першої половини дня закінчилися приємною несподіванкою: на святковій трибуні XXIII Конвенції СУА появилася вишиваний рушник, який подарувала голова Союзу Українок Івано-Франківська Марія Турчин привітавши присутніх.

СПІЛЬНИЙ ПОЛУДЕНОК

Спільний полуденок, присвячений головам Окружних Управ СУА, відкрила Марія Полянська голова Округу Нью-Джерзі, на території якої відбувалася Конвенція.

Голова округу Дітройт Наталія Гевко виступила в ролі речника голів Окружних Управ. Вона сказала: "На час XXIII Конвенції Союз Українок Америку є сильною і поважаною організацією як в українському, так і в американському суспільствах. Сьогодні ми з піднесеними головами можемо сказати ми горді, що є жінками, горді, що є жінками-українками, горді, що ми є членками Союзу Українок Америку".

В імені Контрольної комісії, голів Округ та референток Головної Управи Наталія Гевко вручила подарунок голові СУА Марії Савчак, подякувала їй за працю, яку вона вміло і послідовно вела для добра організації української діаспори, та побажала дальшої успішної громадської праці і приємного заслуженого відпочинку.

Оксана Фаріон, Лідія Бурачинська.

Oksana Farion, Lidia Burachynsky.

Голова Округної Управи Південного Нью-Йорку Наталія Кушнір-Верзол подарувала квіти Марії Савчак.

Голова Округу Філядельфії Оксана Фаріон прищепила букетик квітів Почесній голові СУА Лідії Бурачинській, а голова Округу Нью-Йорк Надія Савчук — Почесній голові СУА Іванні Рожанковській.

До слова запрошена гостя з України голова Союзу Українок Атена Пашко. Вона розповіла про діяльність організації на сучасному етапі. "Від нашої праці, — сказала вона, — залежить доля нашого народу". Голова Союзу Українок висловила подяку за фінансову допомогу СУА, а саме: передані друкарські машинки, комп'ютер, а виданням книжки Катерини Перелісної коштом СУА закладено основу Видавничого фонду СУ. На пам'ятку першого виступу на Конвенції СУА вона подарувала вишивку зі словами Тараса Шевченка, побажала успішної праці та жіночого і материнського щастя.

Далі відбулася церемонія відзначення відділів СУА. Нагороди вручали Марія Савчак, д-р Іванна Ратич, Ольга Гнатейко та Марія Томоруг. Грамоти, в яких сказано: "За віддану працю для організації, згідно з вимогами статуту СУА", були вручені 73-ом відділам СУА.

Оксана Кордуба (18-ий Відділ, Н.-Дж.) перебрала ведення розвагової частини полуденку. Діти різного віку під керівництвом Люби Сірої-Робінсон продемонстрували одяг, прикрашений українською народною вишивкою.

Післяобідня сесія першого дня нарад розпочалася **пленумом організаційних справ.**

Модератор пленуму Ольга Гнатейко, 2-га заступниця голови для справ організаційних, представила учасників панелью та поінформувала, що за час каденції засновано 4 нові відділи СУА, зате втрачено в цьому ж періоді 156 членок.

Дарія Городиська (12-ий Відділ, Огайо) у своїй організаційно актуальній доповіді порушила питання живучості СУА, яка буде забезпечена при умові дотримання рівноваги між змінами та стабільністю, між усучасненнями і дотриманням мети.

Наступними панелістками були голови новозаснованих відділів Маріянна Заяць (95-ий Відділ, Н.-Й.) та Роксоляна Луців (88-ий Відділ, Філ.).

Одним із найважливіших завдань організації Роксоляна Луців вважає працю над приєднанням нових членок. Організація повинна прислухатись до потреб і вимог молодих жінок, беручи до уваги їхні професійні зацікавлення, які стануть заохоченням до праці в СУА. Великим стимулом було б доручення молодим членкам відповідальних посад при допомозі і порадах старших.

Час продиктував нові можливості праці, є нова генерація емігрантів. Ознайомлення з новоприбулими жінками з України є нагодою вчитися взаємно, обмінюватися думками, досвідом на ниві мистецтва, соціальних наук, педагогіки.

Під час дискусії Олександра Кіршак запропонувала доповідь Дарії Городиської потрактувати як обіжник і розіслати по відділах. Вона ствердила, що вже протягом семи Конвенцій провід СУА старається заохотити молодих членок до активнішої діяльності в СУА.

Порушено було також питання допомоги українській громаді в Америці. Потрібно старатися інформувати американські урядові і громадські організації про відроджену українську державу, її історію, проблеми і потреби.

Панель, суспільної опіки підготувала референтка суспільної опіки Лідія Черник. Заплановану доповідь Марти Бобак "Суспільна опіка — допомога старшим людям в Америці" прочитала Надія Оранська. Доповідь

базувалася на досвіді професійної канцелярії "Українсько-американська суспільна опіка", яка успішно працює у Філядельфії.

Реферати "Медична допомога жертвам Чорнобиля в Україні" приготували д-р Ігор Савчук та д-р Христина Сливоцька.

Випускник Колумбійського університету, уролог (директор відділу урології при Колумбійському пресвітеріанському шпиталі в Нью-Йорку), член різних професійних американських медичних організацій, автор медичних праць в журналах і підручниках, д-р Ігор Савчук вже 2 роки консулює та допомагає у справі медичної допомоги Україні. На панелі він демонстрував прозирки з обласної дитячої лікарні у Львові, інформував про використання медичних машин, куплених СУА. Тепер д-р Савчук опрацьовує проєкт інсталяції, коштом СУА, машини MRI.

Доктор Христина Сливоцька, дочка знаних своєю жертвенністю для добра української громади Володимири та Стефана Сливоцьких, спеціаліст з діагностичної радіології медичного центру при Нью-Йоркському університеті, який закінчила, член Товариства українських лікарів Північної Америки, активно включилася в медичну допомогу Україні з рамени СУА. Вона розказала про призначення та можливості машини MRI та пообіцяла слідкувати за її використанням в Україні. Заля щирими оплесками зустріла рішення д-р Христини Сливоцької стати членкою СУА.

Під час дискусії Лідія Колодчин виявила признание суспільній опіці за пророблену працю та порадила шукати допомоги від харитативних американських організацій, які допомагають багатьом державам світу. Свої думки висловили також Ірина Куровицька, Наталія Даниленко, Лідія Одежинська, Марта Василькевич та інші. Підсумовуючи панель, Лідія Черник підкреслила, що саме організована, а не роздрібнена допомога СУА дає можливість фінансувати устаткування машини MRI. Перший день нарад закінчився спільною вечерею.

ВЕЧЕРЯ

За окремими столиками була нагода для розмови, відпочинку, розваги.

Користуючись досвідом імпрезової референтки Округи Нью-Джерсі, Оля Грицай-Лукив (75-ий Відділ,

Панель Комісії суспільної опіки. Зліва: д-р Ігор Савчук, Лідія Черник, д-р Христина Сливоцька.
The Social Welfare Panel. Fr. I.: Dr. Ihor Sawczuk, Lidia Czernik, Dr. Chrystyna Slyvotsky.

Н.-Дж.) легко та вміло проводила програмою. Гуморески у виконанні відомих та шанованих у громаді Іванни Кононів та мистця слова з Канади Ростислава Василенка перепліталися з українськими народними піснями у виконанні Марії та Льва Волянських. Дозвілля тривало недовго, чекав заповнений працю наступний день.

НЕДІЛЯ, 30 ТРАВНЯ

Після Св. Літургії, яку відправив у наміренні СУА о. Володимир Віт, другий день нарад почався одночасно двома панелями — виховної референтури та референтури зв'язків.

На виховному панелі, який підготувала референтка Ольга Тритяк, виступала Оксана Куйбіда-Станько (61-ий Відділ, Н.-Дж.) — колишня вчителька світлички 61-го Відділу СУА та школи українознавства у Моррис Плейнс, Н.-Дж., учителька у міських і парафіяльних школах у Бескінг Ридж, Н.Дж.

Її доповідь висвітлювала значення світлички у вихованні дошкільнят. Оксана Куйбіда-Станько, мати двох дітей, підкреслила, що в світличці, крім вивчення української мови, звичаїв, релігійних обрядів, привчання до порядку і чистоти та розмов про Україну, діти мають

Вечеря. Зліва: Божена Ольшанівська, Ольга Корчагін, Ольга Тритяк, Надія Киричук, Анна Кравчук, Ірена Чабан. Другий ряд (зліва): Рома Шуган, Розалія Полчі, Орыся Яцусь, Лідія Черник.

At supper. Fr. I.: Bozhena Olshaniwsky, Olga Korczagin, Olga Trytyak, Nadia Kereczuk, Anna Krawczuk, Irena Chaban. Second row fr. I.: Roma Shuhan, Rosalie Polche, Orysia Jacus, Lidia Czernyk.

*Панель Виховної комісії. Зліва: д-р Ока Грицак, Ольга Тритяк, Оксана Куйбіда-Станько, Ірина Демків.
The Educational Panel. Fr. I.: Dr. Oka Hrytsak, Olga Trytyak, Oksana Kujbida Stanko, Irene Demkiv.*

нагоду з раних літ перебувати в товаристві однолітків-українців. Це знайомство вони зберігають і далі в "Рідній Школі" та молодечих організаціях. Вона сказала: "Американські приятелі міняються, українських маємо на все життя, неважне де і як далеко від них мешкаємо". Власне цей аспект справи вчителька ставить на перше місце серед інших елементів у спільному вихованні дітей.

Другою прелегенткою була д-р Ока Грицак (4-ий Відділ, Н.-Дж.), теж колишня вчителька світлички, директор Нолвуд школи у Піскатавей, Н.-Дж., викладач Ратґерського університету у Нью-Брансвіку, Н.-Дж. Розказуючи про систему американських публічних шкіл, вона подала мету цієї системи — зберегти демократичні ідеали, поширити їх, виховати доброго громадянина і розвинути індивідуальний потенціал. Далі прелегентка наголосила, що українські вчителі в Америці не можуть впливати і вимагати змін у виховній системі України, але в українських світличках і суботніх школах час взяти ці принципи до уваги, коли плянуються програми занять. Треба дбати про збереження у дітей зацікавленості Україною, а також допомогти здібним, але деколи розчарованим вчителям добитися успішних підсумків у праці.

Ірина Демків, бібліотекар у Бут Гил в Трамбл, Конектикут (стаття в червневому числі нашого журналу) розказала про плян і втілення в життя програми "Kids to Kids International", започаткованої американською дитячою письменницею Патрицією Кібі. У своїй школі І. Демків почала цю програму із школою у Дніпропетровську. Крім знайомства та контактів між шкільною дитворою та вчителями, ця акція створює реальну потребу виготовлення навчальних програм про Україну в американських школах.

У дискусії було багато запитань до Оксани Куйбіди-Станько і Оки Грицак, а присутні на панелі вчителі обмінялися адресами з Іриною Демків для опрацювання подібних програм у своїх школах.

Панель зв'язків підготувала референтка вільних членок Головної Управи Лідія Білоус. Референткою зв'язків Головної Управи була д-р Марта Богачевська-Хом'як, яка в числі шести американських науковців, у рамках програми Фулбрайта читає лекції з історії України в Київському університеті. Вона вважає, що необхідно далі брати активну участь у міжнародних і американських жіночих організаціях, заохочувати членство СУА включатися у всі ділянки американського життя на

всіх рівнях. СУА повинен відігравати належну роль в українському громадському житті в США.

Таня Витвицька — вільна членка СУА — порушила дві теми: використання можливості фінансової допомоги від американських харитативних організацій, поскільки СУА має програми допомогових акцій за межами Америки, що якраз кваліфікує організацію для таких допомог, для росту і зміцнення організації на внутрішні адміністративні і репрезентативні потреби практикувати відтягання відсотків з різних збірок.

Ірина Куровицька подала кілька думок щодо праці з сенаторами і конгресменами. Вона вважає, що членки СУА — громадянки США — повинні допомагати їм під час виборів, підтримувати їхні акції, підкреслювати успіхи, щоб вони відчували заінтересування їхньою працею. Нав'язуються корисні контакти і тоді можна звернутися до них на випадок наших потреб.

Дискусія була винятково оживлена. В обговоренні взяли участь: Надія Лучанко (90-ий Відділ, Філ.), Боженя Ольшанівська (86-ий Відділ, Н.-Дж.), Марія Фіглюс (38-ий Відділ, Денвер), Ірина Кушнір (67-ий Відділ, Філ.), Лідія Гайдучок (86-ий Відділ, Н.-Дж.), Ірина Стецьків (83-ій Відділ, Н.-Й.), Лідія Дяченко (20-ий Відділ, Філ.) та інші. Про значення масових акцій, на прикладі Дітройту, розповіла д-р Маруся Бек. Під час відзначення 50-річчя голоду в Україні дітройтська громада видала невелику брошуру про ці події та за одну неділю роздала 100,000 цих брошурок біля українських і американських церков.

Культосвітній панель-пленум зорганізувала Лідія Гладка. Модератором панелю була д-р Лариса Онишкевич, президент американських науковців у Princeton Research Forum, автор понад 50 праць про українську і порівняльну літературу, зокрема драматургію, редактор кількох збірників, антологій, включно з 2-им виданням "Першого вінка", прочитала доповідь на тему "Дві півкультури двох півсвітів".

Другою була доповідь д-р Анни Процик, викладача історії у Школі наочного мистецтва та Нью-Йоркського університету, наукового секретаря УВАН, під назвою "Деїдеалізація російського і деїдеологізація українського — дві головні проблеми української культури". Доповідь "Проблеми інтеграції та інтернаціоналізації української культури" д-р Мирослави Знаєнко, яка не могла прийти, прочитала Лідія Гладка.

Професор Анатолій Погрібний — перший заступник міністра освіти України, голова освітніх комісій Руху та

Фінансовий панель. Зліва: Варка Бачинська, Марта Данилюк, Рома Шуган.

Panel on Finances. From left: Barbara Bachynsky, Marta Danyluk, Roma Shuhan.

т-ва "Просвіта" ім. Тараса Шевченка, секретар Київського відділення Спілки письменників України, автор дев'яти літературознавчих монографій, прочитав доповідь "Освітня політика в Україні".

Після полуденку відбувся **фінансовий панель-пленум**, модератор — фінансова секретарка Марта Данилюк. Вона коротко розповіла про важливість фінансової бази для організацій, що у випадку СУА складається з членських внесків, датків, збірок на цілі СУА, приходів з імпрез, базарів і т. п. Вона роздала головам округ та відділів брошури "Фінансова ділянка у праці Союзу Українок Америки", яка була приготована на фінансову конференцію СУА в Клівленді у травні 1992 року і може бути добрим посібником для дальшої праці фінансових референток відділів.

Потім М. Данилюк представила наступних доповідачів, першою з яких була Варка Бачинська (83-ій Відділ, Н.-Й.). Тема її доповіді була: "Фінансова база для праці СУА". У своєму виступі вона, зокрема, сказала: "Поскілки наші відділи вже існують і кожний з них, в більшій чи в меншій мірі має 'свій' спосіб життя — все, що буде сказане, є тільки пригадкою відомих та випробуваних способів праці. Потрібна лише точність і цю прикмету треба засвоювати і практикувати". На її думку, придбання фондів відділами можна провадити ротатійним способом, при річному плануванні праці. Відділ вибирає один фонд і старається придбати фінанси для цього фонду. Як можна пов'язати ювілейні святкування із фінансовою користю для ювілянта, В. Бачинська показала на прикладі святкування 50-річчя "Нашого Життя". З кожним запрошенням було вислано листа, в якому даній особі чи організації пропонувалося стати спонсором Пресового Фонду. Також бувають нагоди для спільних акцій кількох відділів, що входить в компетенцію Округних Управ і є дуже побажаними. На закінчення вона сказала: "Кожна з нас є господинею своєї родини та вміло виконує свої обов'язки. Так само тільки ми самі, ніхто інший, маємо підтримувати та розбудовувати нашу організацію, працюючи сумлінно і точно".

Скарбник СУА Рома Шуган вичислила та охарактеризувала три категорії фондів, а саме: 1. обов'язкові в платі відділів, схвалені Конвенцією; 2. фонди зі спеціальним призначенням; 3. фонди зі записів і спадків, залишених для СУА, та подала їх суми. У більшості ці фонди є тривалі і не можуть бути використані на щоденні видатки СУА. Тому обов'язкові вклади і датки відділів та окремих

членок є дуже важними для щоденної праці СУА.

Запасний фонд "Нашого Життя" і 100-тисячний фонд ім. Олени Лотоцької завершуються і тому просимо делегаток допомогти доповнити до кінцевої суми — 100

Пресовий панель. Зліва: Ольга Руденська, Христя Навроцька, Адріян Каратницький.

The Press Panel. Fr. l.: Olha Rudensky, Christine Nawrocky, Adrian Karatnycky

тисяч дол. тоді організація матиме змогу користуватися відсотками з них, як і було задумано на початку.

Голосуванням схвалено одноголосно піднесення річної вкладки в сумі 1 дол. від членки і 10 відсотків від відділу від 1 січня 1993 р.

Пресовий панель приготувала Христя Навроцька — пресова референтка СУА. Вона представила панелістів та відчитала реферат Марти Коломієць "Праця українських журналісток з Америки в Україні", яка тепер працює кореспондентом "The Ukrainian Weekly" в Києві.

Д-р Адріян Каратницький розгорнув тему "Чужомовна преса про Україну після проголошення самостійності".

Ольга Руденська, член редколегії нашого журналу опрацювала доповідь "'Наше Життя' — у своє 50-ліття".

Згідно з програмою, голова СУА прочитала список членок, представлених до надання почесного членства СУА: д-р Маруся Бек, інж. Лідія Дяченко, Ірина Левицька, мгр Анастасія Смеречинська, Ірина Чайківська. Заступниця голови СУА д-р Іванна Ратич запропонувала обрати почесною головою СУА Марію Савчак. Тривалими оплесками, стоячи, делегатки підтвердили схвалення вибору, признання та подяку цим заслуженим членкам за довголітню працю та відданість організації.

Голова Президії Конвенції М. Кондрат запросила до звіту голову Номінаційної комісії Марію Крамарчук, яка прочитала склад Номінаційної комісії та листу кандидаток нової Головної Управи.

Одноголосно, підносячи вгору мандати, делегатки ХХІІІ Конвенції висловили своє довір'я та бажання обрати головою Союзу Українок Америки довголітню референтку Стипендійної акції Головної Управи Анну Кравчук. До Головної Управи одноголосно вибрано Анну Кравчук, її заступницями — Ольгу Тритяк, Наталію Даниленко, Марту Богачевську-Хом'як, Ірину Куровицьку, протоколярною секретаркою Іванну Ганкевич, кореспондентською Варку Бачинську, скарбничкою — Рому Шуган, фінансовою секретаркою — Таїссу Турянську, вільними

*Банкет. Зліва: Зеновій Криворучко, Марія Савчак, Анна Кравчук, Оксана Бризгун-Соколик.
The Banquet. Fr. l.: Zenovij Kryvoruchko, Maria Savchak, Anna Krawczuk, Oksana Bryzhun-Sokolik.*

членами — Лідію Білоус і Софію Геврик. Референтками обрані: Люба Фірчук — музейно-мистецька, Ока Грицак — виховна, Лідія Черник — суспільної опіки, Люба Більовщук — стипендій, Олена Бобиляк — пресова. У Контрольну комісію ввійшли Іванна Ратич — голова, Марія Томоруг і Розалія Полчі — члени, Лідія Фіцалович і Марія Дорожинська — заступниці. Новообрана голова Анна Кравчук подякувала за довір'я. Марія Савчак привітала її з обранням на цей високий пост та побажала їй успіхів.

БЕНКЕТ

За столом президії — Владика Василь Лостен, голова СУА Анна Кравчук. Почесні голови СУА: Лідія Бурачинська, Іванна Рожанковська, Марія Савчак, голова СФУЖО Оксана Бризгун-Соколик, голова СУ Алена Пашко, Генеральний консул України в Нью-Йорку Віктор Крижанівський з дружиною Людмилою, представник України в ООН Віктор Батюк, о. Євген Богуславський з дружиною Надією, Ірина Куровицька, Люба Сіра-Робінсон, Марія Кондрат та ведуча бенкетом Люба Більовщук.

Банкет відкрила голова Конвенційного комітету Люба Сіра-Робінсон. Вона побажала гостям приємного вечора і передала ведення програми заступниці голови Конвенційного комітету Любі Більовщук, яка представила новообрану голову СУА.

Анна Кравчук, дочка почесної членки СУА Наталії (Стефанів) Осінської-Чапленко родом з Коломиї та нині покійного Віктора Осінського родом з Полтавщини, народилася у Варшаві та дитиною приїхала до Америки. Служила в американському війську (US Women's Army Corps), де закінчила школу канцелярської методики та фінансів. Через 3 роки звільнилася з армії в ранзі спеціаліста 3-го ступеня (Sp 3).

Одна із засновниць 86-го та 98-го Відділів СУА в Н.-Дж. Від 1973 року як член Комісії суспільної опіки започаткувала "осередок листування СУА" та ввійшла в Головну Управу в 1981 році як референтка Суспільної опіки. В роках 1984—1993 була референткою Стипендій СУА. Належить до українських організацій УНС, УБС, Українського Музею в Нью-Йорку та до станиці ч. 30 українсько-американських ветеранів.

У відділі Українських Американських Ветеранів (штат Нью-Джерсі) є другим заступником командира. Член Американського Інституту професійних книговедів (The

American Institute of Professional Bookkeepers), а також належить до міжнародної організації "Люди — Людям" (People to People International), заснованої президентом Д. Айзенгавером в 1956 р.

У своєму виступі Анна Кравчук сказала: "Ми далі стримимо до релігійної та політичної толеранції, до збереження української культурної спадщини, до плекання української мови, до продовження добродійних акцій і до дружньої співпраці".

Зворушливо дякуючи, Анна Кравчук подарувала квіти своїм попередницям — Почесним головам СУА.

Владика Лостен провів молитву. Учасників Конвенції та гостей привітали: Віктор Батюк, Алена Пашко та голова Львівського обласного відділу охорони здоров'я Зеновій Криворучко. Ведуча Люба Більовщук відчитала привіти, які прийшли на адресу Конвенції.

Голова Світової Федерації Українських Жіночих Організацій Оксана Бризгун-Соколик була головним промовцем на бенкеті. Характеризуючи діяльність СУА, вона сказала: "СУА був не тільки одним з 10-ох членів-основників СФУЖО, а фактично втілює в життя мрії багатьох жіночих організацій еміграції. СФУЖО вдячна всім за співпрацю, ініціативу, ідеї та схиляє з пошаною голову перед тими, хто роками працював для СУА та для СФУЖО і яких, на жаль, вже нема сьогодні з нами".

— "В майбутньому, — продовжувала голова СФУЖО, — в першу чергу і найважливішим для нас є збереження українства у вільному світі. Бо тільки тоді, коли ми тут будемо сильні, зможемо помагати Україні, і це наше друге завдання". На закінчення Оксана Бризгун-Соколик сказала: "Сьогодні Україна незалежна. На досяг руки. Ми твердо відчуваємо її ґрунт під нашими ногами. Ми з боєм у серці відчуваємо, що багато дечого там ще не так, як повинно бути. А доля наша в наших руках. Різниця поглядів, поколінь нехай нам не перешкоджають. Будуймо майбутнє, яким наші нащадки будуть гордитися і тут, і в Україні".

Наступило урочисте нагородження грамотами Почесних членок СУА.

Марія Савчак вручила грамоти почесним членкам, а Л. Бурачинська почесній голові СУА М. Савчак. Заля аплодувала, нагороджені членки були зворушені. За багаторічну невтомну працю їх зустріла заслужена честь і шана цього високого зібрання.

В мистецькій частині програми виступили Лідія Гав-

рилюк і Олесь Кузишин.

Заступниця голови СУА для справ культури Лідія Гладка повідомила про підсумки 10-го науково-історичного конкурсу ім. Лесі і Петра Ковалевих, який був проголошений в 1992 р.

Наукове журі у складі професора Леоніда Рудницького, д-р Наталії Пазуняк і д-ра Зенона Когута признало дві перші нагороди двом авторам: Уляні Старосольській та Юрієві Ліберові. Книга Уляни Старосольської, довголітнього редактора "Нашого Життя", активної членки СУА, "Володимир Старосольський, 1878-1942", видана як 210 том серії "Записки Наукового Товариства ім. Шевченка" (Нью-Йорк, Париж, Сідней, Торонто, 1991). Друга праця — наукова монографія професора Юрія Лібера, професора історії університету Алябама "Soviet Nationality Policy, URBAN Growth and identity change in the Ukrainian SSR, 1923-1934".

Були вручені ще одні нагороди.

Новообрана голова Національної Ради Жінок Америки Ірина Куровицька передала нагороди для Гілен Буадани та Люби Кордуби, які були признані в конкурсі "Расова і етнічна співпраця і гармонія в довкіллі" з рамени НРЖ.

Молитвою та відспіванням національного гимну закінчився другий день нарад.

ПОНЕДІЛОК, 31 ТРАВНЯ

Перший пленум цього дня був призначений для схвалення поправок до Статуту СУА.

Статутова комісія у складі Анастасії Хариш, Наталії Гевко та Іванни Ратич прийняла зміни Статуту, які будуть опубліковані в "Нашому Житті".

Модератором **музейно-мистецького панелю-пленуму** була Ірина Руснак.

"— Особливу увагу звертаємо на допомогу Українському Музеєві в Нью-Йорку, на його розбудову. Ми його зорганізували і маємо за статутом забезпечену більшість членів Управи Музею, — відкриваючи панель сказала мистецька референтка Головної Управи СУА.

Віддаючи перевагу спільній дискусії та з огляду на обмежений час, Ірина Руснак вибрала тільки дві важливі теми — розбудова Українського Музею в Нью-Йорку та збереження неповторних експонатів народної ноші.

У своїй доповіді "Чи народна ноша повинна бути тільки в музеї?", Любов Волинець — куратор етнографічної збірки УМ — намагалася довести, що при малій кількості уцілілих старих автентичних зразків, зроблених з нетривкого матеріалу, відповідь може бути тільки однозначна.

Про необхідність розбудови УМ та працю над приєднанням нових членів коротко розповіла Люба Фірчук — новообрана музейно-мистецька референтка.

З гарячим проханням і заклик до допомоги до учасників Конвенції звернулася голова Будівельного комітету УМ Анна Алиськевич. Вона запропонувала організувати у приватних домах, відділах та округах СУА імпрези в користь Музею. Висловила вдячність жертводавцям та подала суму збіркової акції, яка на 31 травня 1993 року становила 313,900 дол.

Дискусія була оживленою і конструктивною. Марія Крамарчук порадила організувати у відділах СУА

Панель Музейно-мистецької комісії. Зліва: Ірина Руснак, Люба Фірчук, Люба Волинець.

The Museum Panel. Fr. l.: Iryna Russnak, Luba Firchuk, Luba Wolynetz.

"День музею", використовуючи його на збірки біля церков. Софія Геврик подала думку відділам СУА збирати музейні експонати між громадянством.

Панель, організований Іриною Руснак про Музей і для Музею, дав бажаний результат. Членки особисто і від відділів СУА складали і деклярували пожертви на Будівельний Фонд УМ. В цей день гуртом та з ентузіазмом було зібрано 9,000 дол.

Уважно прислуховувалася зала до звіту **стипендійної референтури**. Це був останній панель XXIII Конвенції, який підготувала референтка Стипендійної акції Анна Кравчук.

В течках делегаток був звіт референтури двома мовами та роздана четверта з ряду нововидана (травень 1993) брошура з нагоди 25-річчя "Стипендійна акція СУА, 1987-1992".

Схарактеризувавши діяльність референтури, включено із фінансовим станом та новими рішеннями щодо поширення акції на східноєвропейські держави, Анна Кравчук подякувала відділам, окремим членкам за підтримку та співпрацю, спонсорам та добродіям за жертвенність, членам Комісії стипендій Орісі Яцусь, Наді Нинці, Одарці Стокерт-Полянській і Любі Більовщук за безкорисливу працю та відданість Стипендійній акції СУА.

Надія Киричук родом з Бразилії — стипендіятка СУА, докторант Лондонського університету подякувала своїй спонсорці та відчитала доповідь "Українські студії на міжнародній арені". Її доповіддю була обґрунтована тема модернізації концептуальних засад та визначення українських студій для творення основної складової частини освітніх і дослідних наукових програм університетів та інших наукових установ у контексті кінця XX століття.

Перша заступниця голови Інституту Катехиток Серця Ісусового в Бразилії (Інститут відсвяткував своє 50-річчя, протягом якого дівчатам тільки українського походження давав добру освіту та почуття жіночої гідності), Ольга Корчагін, тепер директор Колегії Св. Ольги, розказала про виховну роль українських інтернатів у Бразилії. Це була вичерпна розповідь про інтернати, їхні структури, розвиток і фінансову базу від перших українських поселень до сьогодняшнього дня. Вона також повідомила про способи використання стипендійної допомоги, започаткованої ще в 1967 році. На закін-

*Панель Комісії для справ стипендій. Зліва: Надія Кирчук, Анна Кравчук, Ольга Корчагін.
The Scholarship Panel. Fr. I.: Nadia Kerecuk, Anna Krawczuk, Olga Korczagin.*

чення Ольга Корчагін, випускниця Куритибського університету у Бразилії, колишня стипендіатка СУА, сказала: "Сьогодні я маю честь в імені української громади в Бразилії, нашого духовенства — опікунів інтернатів, виховників та стипендіатів, перед цим великим форумом жінок — XXIII Конвенцією Союзу Українок Америки — подякувати всім нашим спонсорам і добродіям за щедрість, підтримку і зрозуміння. Дякуємо Стипендійній акції СУА, її працівникам на чолі з Анною Кравчук, яка організовано і скромно виконує цю святую справу."

На підставі матеріалу, підготованого референтурами Головної Управи, звітів, доповідей та дискусій під час нарад, Резолюційна комісія опрацювала проєкт резолюцій, який зачитала Анастасія Хариш.

В обговоренні резолюцій були доповнення та зауваги. Іванна Рожанковська запропонувала резолюцію, про відзначення Союзом Українок Америки 100-річчя з дня народження Олени Лотоцької в 1994 році.

Пропоновані резолюції з деякими доповненнями Конвенція схвалила одноголосно.

Успіх XXIII Конвенції СУА у великій мірі залежав від праці Конвенційного комітету. Починаючи з перших хвилин перебування в готелі, де делегаток зустрічали приятними усмішками та врученням конвенційних папок, до закінчення нарад можна було кожної хвилини за цим столом отримати потрібну інформацію і допомогу. Голова Конвенційного комітету Люба Сіра-Робінсон виступала в різних ролях: відкривала Конвенцію, була моделькою вишиваного одягу, елегантною учасницею бенкету, а часом строгим сторожем порядку, коли панель затягувалася. Вдячність їм, за те, що будучи на Конвенції, практично вони були відсутні на нарадах та опинилися в ролі працівників розважових імпрез. Свій час вони присвятили вигодам і справній праці цілої Конвенції.

Представники преси. Зліва: Ростислав Хом'як, Марта Бачинська, Божена Ольшанівська, Роман Юрєвич, Ірена Чабан.

The press table. Fr. I.: Rostyslav Chomiak, Marta Baczynsky, Bozhena Olshaniwsky, Roman Jurevych, Irena Chaban.

Комісія для перевірки протоколу XXII Конвенції СУА після звіту запропонувала прийняття протоколу. Схвалено одноголосно.

ВНЕСКИ І ЗАПИТИ

Оксана Фаріон запропонувала зробити запитник про проведення XXIII Конвенції і розіслати відділам. Було декілька побажань про виготовлення посібника праці новоствореним молодим відділам, та декілька зауваг про потребу на Конвенціях залишати більше часу для дискусій і особистих контактів.

Марія Наваринська (56-ий Відділ, Фл.) зауважила, що перед Конвенцією необхідно розіслати делегаткам програми панелів. Ніна Самокіш (64-ий Відділ, Н.-Й.) вважає, що потрібно застановитися, чи потрібні на Конвенції наукові доповіді на рівні конференцій НТШ чи УВАН, може краще більше часу присвятити актуальним справам СУА.

В заключному слові уступаюча голова подякувала Конвенційному комітетові та Окрузі Нью-Джерзі, за старанно підготовану Конвенцію. Подякувала Президії Конвенції на чолі з Марією Кондрат, всім організаторам, учасникам та гостям. Новообраній Головній Управі на чолі з головою Анною Кравчук побажала успіхів у дальшій праці організації.

Голова Президії Конвенції Марія Кондрат закрила XXIII Конвенцію Союзу Українок Америки. Присутні відспівали національний гімн України.

Дотримання Статуту, послідовність у праці, ентузіазм та почуття відповідальності, готовність допомогти, толеранція і громадське вироблення, якими керувалися наради XXIII Конвенції СУА, забезпечили майбутність організації.

Ірена Чабан

*Фото автора
Photos by author*

РЕЗОЛЮЦІЇ XXIII КОНВЕНЦІЇ СУА

1. З нагоди XXIII Конвенції Союз Українок Америки вітає американський народ на чолі з президентом Биллом Клінтоном.
2. Конвенція вітає президента України Леоніда Кравчука та український народ з його другою річницею незалежності.
3. Конвенція вітає ієрархів українських церков у діаспорі і Україні.
4. Конвенція вітає зорганізоване жіноцтво в Україні.
5. 23 травня 1994 року припадає століття з дня народження Олени Лотоцької — співосновниці, довголітньої голови, опісля почесної голови Союзу Українок Америки. В наступному році членство СУА відзначить цю річницю видатної громадянки української еміграції в США.

Конвенція підтримує постанови попередніх конвенцій та доручає:

ОРГАНІЗАЦІЙНА РЕФЕРЕНТУРА

Відділи

1. Посилити приєднання нових членок до відділів.
2. Подбати, щоб членка, яка виїздить, стала членкою відділу у місцевості її нового замешкання, а там, де немає відділу, залишилася членкою свого відділу або стала вільною членкою.
3. Поширити акцію приєднання вільних членок.

Округи

1. Переглянути, де на терені округи можна зорганізувати новий відділ, особливо з жінок молодого віку.
2. Впровадити новозаснований відділ у працю СУА та подбати, щоб членки ознайомилися з історією та починами СУА.
3. Переглянути можливість переорганізування недіяльних відділів.

КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЯ РЕФЕРЕНТУРА

1. Для збереження української мови в діаспорі продовжувати її навчання.
2. Кожного року у березні відзначати вклад видатних жінок в історію і культуру народу.
3. Дарувати до бібліотек України видання авторів діаспори.

РЕФЕРЕНТУРА МИСТЕЦТВА І МУЗЕЮ

1. Дбати про збереження українського народного мистецтва, особливо народної ноші.
2. Проводити курси прикладного мистецтва для дітей і молоді.
3. Включитися у кампанію збирання фондів на розбудову репрезентативного Українського Музею в Нью-Йорку.
4. Працювати над масовим приєднанням членів до Українського Музею в Нью-Йорку.

ВИХОВНА РЕФЕРЕНТУРА

1. Звернути посилену увагу, щоб наші діти вивчали українську мову, що включає:
  - а) Допомогати учителькам світличок і шкіл українознавства, які провадять відділи СУА.
  - б) Поміщувати на сторінках "Нашого Життя" статті чи поради для батьків.
2. Організувати при світличках СУА бібліотеки дитячої літератури.

РЕФЕРЕНТУРА СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ

1. Підтримувати Фонд Медичної Допомоги Дітям і Молоді — жертвам Чорнобиля і Фонд Суспільної опіки — поміч потребуючим в Україні.
2. Продовжувати допомогу українським родинам і "бабусям".
3. Звернути особливу увагу на допомогу старшим, самотнім особам, зокрема членкам СУА.
4. Координувати допомогу СУА та розподілювати її, відповідно до потреб.

ПРЕСОВА РЕФЕРЕНТУРА

1. Закликати окружні управи відзначити 50-ліття журналу "Наше Життя".
2. Писати про працю СУА не тільки до "Нашого Життя" та української преси, але й, по можливості, інформувати іншомовного читача.
3. Заохочувати відділи та членок СУА передплачувати "Наше Життя" для жінок в Україні.
4. Заохочувати відділи СУА продовжувати спонсорвання сторінок у "Нашому Житті".
5. Підтримувати Пресовий та Запасний Фонди "Нашого Життя" датками з різних нагод.

РЕФЕРЕНТУРА СТИПЕНДІЙ СУА

1. Продовжувати Стипендійну акцію СУА в Південній Америці, США і в східноєвропейських країнах, зокрема в Україні.
2. Звернути особливу увагу на стипендіатів СУА з колишньої Югославії.
3. Започаткувати Асоціацію колишніх стипендіатів СУА в Бразилії (UNWLA INC. SCHOLARSHIP PROGRAM ALUMNI ASSOCIATION), метою якої буде створення Стипендійного фонду для дальшої допомоги стипендіями українським учням і студентам у тій країні.

РЕФЕРЕНТУРА ЗОВНІШНІХ ЗВ'ЯЗКІВ

Підтримуючи резолюції минулих конвенцій, доручаємо:

1. Підтримувати зв'язок з жіночими організаціями в Україні.

2. Співпрацювати з американськими жіночими організаціями.
3. Заохочувати членок брати участь у виборах — міських, стейтових та федеральних.

ФІНАНСОВА КОМІСІЯ

1. Підвищити вкладку від відділу на 10%.
1. Підвищити вкладку від членки на 1 доляр.
Ці зміни зобов'язують від 1 січня 1993 року.

Склад резолюційної комісії:

Христя Навроцька,
Ірина Руснак,
Іванна Шкарупа,
Наталія Гевко,
Анастасія Хариш — голова.

КОНВЕНЦІЙНИЙ КОМІТЕТ ХХІІІ КОНВЕНЦІЇ СУА

ЕКЗЕКУТИВА

голова	Люба З. Сіра-Робінсон
заступниця голови	Люба Більовщук
секретарка	Наталія Клапішак
скарбничка	Таїсса Турянська
голова Окружної Управи Нью-Джерзі	Марія Полянська
представниця Екзекутиви СУА	Марія Томоруг

КОМІСІЇ

Адміністраційна:	Віра Старух
	Оксана Бокало
	Тирса Павляк
	Марія Геча

Реєстраційна:	Ліна Хромовська
	Катерина Хома
	Люба Більовщук
	Христина Храплива

Бенкетова:	Марія Бокало
	Ольга Шевчук
	Ярослава Мулик
	Ярослава Василяк

Пресова:	Божена Ольшанівська
	Тирса Павляк
	Галина Контічіо

Програмова:	Оксана Кордуба
	Ольга Луків

РОЗПОВІДНИЙ СТИЛЬ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО

Михайло і Віра Коцюбинські. Фото 1897 р.

Mykhailo and Vira Kotsiubynsky. 1897.

У 1993 році припадає вісімдесятий ювілей від смерти письменника Михайла Коцюбинського, найвидатнішого імпресіоніста в українській літературі. Ця стаття намагається висвітлити у творчості Коцюбинського якраз ті прикмети, що приєднують його до імпресіоністичного стилю. Як тло для ілюстрацій тут вибрано три його твори: "Intermezzo", "На острові" і "Тіні забутих предків".

Мистецьке явище імпресіонізм з'явилося у Франції як реакція проти натуралізму, що знову ж таки був реакцією проти "гарного мистецтва", непереконаливої гармонії, милозвучності та "шмінкованої" дійсності, яка чомно обходила всякі болючі теми. Натуралісти досить брутально будили читачів до відповідальності щодо суспільства; їхня література безпардонно розкривала всі вади людства, особливо беручи під обстріл його три найважливіші установи: церкву, державу й родину. Та література старанно обминала не тільки метафізичні питання, але й усе мітичне, таємне, недосказане, підсвідоме, і ставила в центр своїх зацікавлень людину, ув'язнену компромісами й упередженнями. Еміль Золя, "батько" натуралізму, пише про своїх героїв у романі "Тереза

Ракен": "Душа в них суцільно відсутня". Натуралістична розповідь бажала бути точною копією дійсності, не понехаючи в ній огидним, агресивним і болючим.

Імпресіоністичний рух почався у 1885 році, коли його теоретик Жан Море́а (в дійсності грек Йоганнес Пападіямантопоулос) почав видавати в Парижі журнал "Le Symboliste", а дещо пізніше "Le Mercure de France" ("Вісник Франції") і "Le Papillon" ("Метелик"). Жан Море́а був також поетом і творцем "театру руху".

"Символізові треба архітипичного і складного стилю... Значущих плеоназм (перебільшень); таємничих еліпс (граматичних скорочень); інтригуючих анаколют (браку граматичної закінченості); доброї відтвореної і оновленої мови; мудро впорядкованого непорядку; блискучої і дзвінкової рими, наче щита з золота і бронзи..." — це слова з його маніфесту. (В поезії імпресіонізм зветь символізмом, або також неоромантизмом.)

В тому русі велику роль відігравали музика й образотворче мистецтво. Такі малярі як Едуар Мане́, Кльод Моне́, П'єр Огюст Ренуар, Едґар Деґа́ та їхні

творчі однодумці нехтують точними обрисами й пропонують радше яснокольорові мазки, або веселкові точки (Альфред Сіслей), що зображують пейзажі з соняшними плямами серед дерев, або човни на мерехтячій воді.

Якраз вода є основним первнем імпресіонізму, бо вона постійно міняється. Мерехтінням води захоплювалися Мане, Моне, Альбер Марке, Моріс Влямінк й інші, так як і в музиці Кльода Дебюсі часто вчувається журкіт води і таємничість водного глибу, наприклад, у "Вітрильниках" і "Затонулім соборі". Так, соняшні плями серед тіней, як і водні хвилі, ніколи не статичні, завжди в русі.

В літературі імпресіоністичний стиль відтворює атмосферу здогаду, передчуття. Імпресіоністи конкретизують ідеї, оживляють речі, обездушнюють живі істоти. Часто вони вживають синестезії (суміш сенсоріальних відчуттів). В поезії слова стають символами, знаками: "дорога" — життя, "ніч" — смерть тощо. В прозі обминається фабула, зосереджуючися на відтворенні якогось своєрідного підсоння, якоїсь особливої атмосфери. (Поезія Поля Верлена, Стефана Маллярме, Артура Рембо пересякла нею, як і романи Райнера Марії Рільке "Мальте Ляурідс Брігге" з "суб'єктивною деформацією" та Стефана Маллярме "Гра в кістки", що розкладає структуру на різні пляни, залишаючи "відкрите закінчення" з різними можливими інтерпретаціями. В останньому романі все діється у ключі гіпотези, думки подані в скороченнях, продовженнях, відхиленнях, ціла структура схожа на музичну партитуру.)

Символізм мав великий вплив на літературу в Росії, на поетів Олександра Блока, Андрея Белого і Константина Бальмонта, яких ще 1910 року критикували за містику.

Розповідний стиль імпресіоністів переважно нервовий: повний запитань, окликів і ономатопей (наслідувань природних звуків). Такий стиль притаманний Михайлові Коцюбинському. Пригляньмося до кількох пасажів:

"Хто дасть мені вітиху бути самотним? Смерть? Сон? Як я їх чекаю часом!"

("Intermezzo")

"Що там робиться за вікном? Тривога таки достукалась. Товчуся по хаті, як джміль у вікно, і чую потребу переставити меблі, пересунути шафи і стіл, і стільці — все по-новому, все інакше; розіпхати стіни, або зовсім їх завалити..."

("На острові")

"...одна знайома п'ятнадцять літ слабувала на серце... трах-тарах-тах... трах-тарах-тах... дивізія наша стояла тоді... Трах-тарах-тах..."

(Тут розповідь переривана надмірним биттям серця).

("На острові")

"Сонце залляло овечу вовну, розклавшись веселкою по ній, запалило трави зеленим вогнем, за вівчарями ідуть їх довгі тіні. — Птруа!... Птруа!... — Хрум-хрусь... Хрусь-хрусь..."

("Тіні забутих предків")

(У відповідь на заклики пастухів чуємо жування череди).

"Нечутно ступають пастухи в постолах, котиться м'яко вовниста хвиля по полонині, а вітер починає грати на далекім воринні. Дз-з... — тонко співає він в одколену скалку, докучно бринить, як муха. Дз-з... — обзивається грубо друге вориння, наводячи сум".

("Тіні забутих предків")

"А зараз потім чую дрібне цокання підошов у камінь, тих дерев'яних дзвінких підошов, що одкидають од себе круглі жіночі п'яти. Наче хтось сипле на бляху волоські горіхи. Трах... тах-тах-тах..."

("На острові")

У розповіді Коцюбинського часом трапляються синестезії (суміш зору, слуху, нюху, дотику і смаку), такі як "чорна тиша" (зір-слух), "яскравий звук" (зір-слух), "шовковий шум" (дотик-слух) і подібне.

Якщо імпресіонізм дає життя мертвим речам і творить з людей об'єкти, візьмім до уваги такий паж в "Intermezzo":

"Я знаю, що коли б отак увійти в темні кімнати і черкнути сірником, як все скочило б раптом на своє місце — стільці, канапи, вікна й навіть карнизи. Хто знає, може б око встигло зловити образ людей, блідих, невиразних, як з гобеленів, всіх тих, що лишили свої обличчя в дзеркалах, свої голоси по шпарах і закамарках, форми — в м'яких волосяних матрацах меблів, а тіні — по стінах. Хто знає, що робиться там, де людина не може бачити..."

Тут і підсоння таємниці, притаманне імпресіонізові. Воно заєдно відновлюється в "Тінях забутих предків", починаючи від самої назви твору: таємничість карпатської природи із своїми мітичними жителями й віруваннями; таємничість людських почуттів; вічна і нерозгадна таємничість людської долі, життя і смерті. Життя таке нетривке, як черешневий цвіт...

Природа у творах Коцюбинського — живе єство. У письменника безліч сторінок, які говорять про поля, ліси, ниви, гори, річки, а також навіть звичайні, щоденні речі, наче б то були живі істоти, які поводяться як люди або тварини. Ось кілька пасажів із "Intermezzo":

"Безконечні стежки скриті, інтимні, наче для самих близьких, водять мене по нивах, а ниви котять та котять зелені хвилі і хлюпають ними в край неба".

"Я тепер маю окремих світ, він наче перлова скойка: стуляться краями дві половини — одна зелена, друга блакитна — й замкнуть у собі сонце, немов

перлину”.

”А там ячмінь хилиться і тче... тче з тонких вусів зелений серпанок”.

”Волошки дивляться в небо”.

”Тепер пішла пшениця. Твердий безостий колос б’є по руках, а стебло лізе під ноги... Біжить за вітром, немов табун лисиць, і блищать на сонці хвилясті хребти... Прибій колосистого моря йде через мене кудись у безвість”.

”Врешті стаю. Мене спиняє піна гречок, легка, наче збита крилами бджіл. Просто під ноги лягла співуча арфа й гуде на всі струни”.

”Золоте поле махнуло крилами аж до країв синього неба”.

”Спокійний, самотний, сідав десь на ганку порожнього дому й дивився, як будувалась ніч. Як вона ставила легкі колони, заплітала сіткою тіней, зсувала й підносила вгору непевні, тремтячі стіни, а коли все це зміцнялось і темніло, склепляла над ним зоряну баню”.

”Свіжими ранками я перший будив сонну ще воду криниці. Коли порожнє відро плескало денцем об її груди, вона ухкала гучно з просоння у глибині й ліниво вливалася у нього. Потому тремтіла сиза на сонці. Я пив її свіжу, холодну, ще повну снів...”

Або такі частини з оповідання ”На острові”:

”Моя тінь, як невільник, послалась під ноги й показує шлях. Потому вона раптом забігає назад і, вчепившись мене, покірно повзе по каміннях між двома німіючими стінами...”

””Hotel Royal’ штовхнув ’Hotel Pagano’. ’Hotel Faraglioni’ закурив папіроску”.

Або ще приклади з ”Тіней забутих предків”:

”І, наче знаючи се, вогонь вивсь гордо своїм гадючим тілом та дихав усе новими клубами диму...”

”Все наче застигло в німому чеканні, бербениці затаїли в собі голос, притаїлися будзи на полицях, поснули сном чорним стіни і лави, вогонь ледве диха, і навіть дим соромливо тікає в вікно”.

Як спостерігаємо, вся природа, навіть прості речі, мають ”душу” і поводяться як люди: стежки ”водять” письменника по нивах; ниви ”котять” хвилі, ”хлюпають” ними; світ стулюється мушлею й ”замикає” в собі сонце; ячмінь схожий на ткача зеленого серпанку; волошки не прямо голубіють, а ”дивляться в небо”; колос пшениці ”б’є” по руках; стебло ”лізе” під ноги; пшеничний лан, наче табун лисиць, ”біжить” за вітром; лан, на подіб’я морського прибою, ”йде” через письменника; піна гречки його ”спиняє”; під ноги ”лягає” співуча арфа піль; поле ”махнуло” крилами до країв неба (широке поле сягає по обрії); ніч ”ставить колони, заплітає сіткою тіней, склепляє зоряну баню” (будує храм); відро ”плескає” денцем об ”груди” криничної води, що ”ухкає” спросоння і ”ліниво вливається” у відро... Тінь також поводить, наче вона була окремим еством, з несподіваними діями.

Готелі нагадують фертиків з італійської площі. Вогонь має тіло, що дихає; бербеницям, будзам, лавам, стінам, димові притаманні людські звичаї.

Пейзаж Коцюбинського дуже рідкісно статичний. Часто він показує цілий процес дії в природі:

”На сірому небі показалось блакитне озерце. Гостра полонинська трава сильніше запахла. Озерце в небі виступа з берегів і вже широко розлило води. Заголубили знову верхи, а всі долини налились золотом сонця”.

(”Тіні забутих предків”)

(Спочатку небо ледь голубіє, потім голубінь шириться, далі ”переливається”, бо голубіють навіть верхи, і врешті появляється сонце).

Ще один рухомий образ природи:

”Од Чорногори подихнув вітер, повні води хвилюються стиха, чутно, як видиме сонце росте в глибині, а ось виткнувся з моря весь синій верх, з якого стікає вода. Сильніше подиха холод, зростають вали на морі, і верхи, один за другим, пробиваються з білої піни. Світ наче наново родився. Води постікали з верхів і ходять вже під ногами, сонце простелило на небі свою корону і ось-ось покаже лице...”

Це — міцний поетичний образ: читач відчуває весь процес природи, яка крок за кроком міняється і готується до урочистої хвилини сходу сонця.

Порівняння в Коцюбинського, згідно з програмою імпресіонізму, незвичні, сильні:

”За затокою синій Везувій придушив берег, немов смертельний гріх”.

”Правда, в його пісні є трохи з Везувія сірки і трохи осялячого крику, але — нічого. Море се любить”.

(”На острові”)

”Ласкаво слухало небо простосердечну молитву, добродушно хмурился Бескид, а вітер, пролітаючи далі, старанно вичісував трави на полонині, як мати дитячу голівку...”

”Блакитне небо замазалось сірим, море гір по темніло, полонина погасла, і отара овець повзе по ній, як сірий лишай”.

”А Чорногора, мов відьма, блима за ним більмом — сніговим полем — з під чорних розпатланих кіс і лякає”.

(”Тіні забутих предків”)

Слід зауважити, що письменникові не йдеться про ”гарний”, тільки про влучний образ.

Усе ж таки здається мені несправедливим суцільно приписувати письменника до єдиної літературної течії. Деякі картини в його творчості своїм зіставленням різючих контрастів, наприклад, закінчення ”Тіней забутих предків” з мерцем, що вже розкладається, на лаві і вахтанською життерадістю побіч, нагадує експресіонізм. Коцюбинський не йде одним кроком з імпресіонізмом також тому, що він не зали-

ЛЕСЯ ХРАПЛИВА-ЩУР

ПСАЛОМ

ПОМЕРЛИХ ВІД ГОЛОДУ В 1933 РОЦІ.

*О, Предвічний, прости, що у храм Твого світла приходим,
Почорнілі, зболілі, неначе чорнозем розритий.
Гаснуть зорі під стіп обважнілих, розпухлих походом,
Криють янголи лик, бо на нас моторошно дивитись...*

*Нас, Всесильний, побач: на землі нас могутні не знали,
Коли брали у нас, до зерна, пропотілу сторицю,
Щоб колесами тіло живе розкрівши на шпалах,
Повезти в ненаситного гніву морозну столицю.*

*Всі ми тут. Почисли, бо числа нас нікому не знати,
Нас, що сонні міста, наче совість похмура, обсіли,
Що приходили, скарби предківські міняти у ката,
За останок життя: свого ж хліба шкурунку згірчілу...*

*Ти прости, що хапаються обляків пальці кістляві:
Нехоронені ми: дідусі, юнаки, немовлята...
...Що прийшли ми в притвори Твоєї одвічної Слави,
Непохитною скаргою мовчки до віку стояти.*

*Ми не просимо кари на них, Ти бо Сам справедливий,
Покоряєш неситих в їх серця жорстокій гордині.
Ми благаємо тільки: дай нашим кісткам зійти жнивом,
Жнивом волі новим, що ніхто не візьме з України.*

шає збоку суспільних тем, але ця характеристика не завертає його до натуралізму. Його так часто передражнений, як струна натягнений темперамент нагадує радше стиль Георга Бюхнера. Людське страждання не могло не діткнутися його вражливої душі.

"Ага, людське горе, ти таки ловиш мене? І я не тікаю? Вже натяглися ослаблені струни, вже чуже горе може грати на них!"

("Intermezzo")

Людське горе причаєне в цілій творчості письменника. Він розгортає перед нами не гаму, а суцільну клявіатуру людських болів від дитинства до смерти, в різних тонах, у різних вимірах: то болі рідних селян ("Fata-morgana", "Intermezzo"), болі дитини, яку грубошкірий батько веде, наче до цирку, на страчен-

ня жінки ("Подарунок на іменини"), біль єврейки Естер, яка хоче спинити процесію погрому ("Він іде!"), біль учительки Раїси у своєму глибокому розчаруванні ("Лялечка"), біль татарки Емене в тупій тузі за кращим, змістовнішим життям ("В путях шайтана"), біль служниці Варвари, що перетворюється в сміх ненависти ("Сміх") — велика черга різних нюансів, які завжди нагадують слова письменника:

"Я не можу розминутися з людиною. Я не можу бути самотнім".

("Intermezzo")

Солідарність Михайла Коцюбинського з людським болем подає руку експресіоністові Василеві Стефаникові.

ПРОМОВА ГОЛОВИ СОЮЗУ УКРАЇНОК МІЛЕНИ РУДНИЦЬКОЇ

при відкритті Українського Жіночого Конгресу в Станиславові
дня 23 червня 1934 р.

(Закінчення)

Маємо в Галичині кільканацять українських приватних, або коштами українського громадянства утримуваних середніх дівочих шкіл: гімназій і учительських семінарій. Управа всіх тих заведень спочиває в руках мужчин. В інших краях жіноцтво тому 50 літ почало боротьбу за свої права від питання управи дівочих шкіл, виходячи з цього слушного становища, що жінці належить рішаючий вплив на формування психіки дівчат та що відповідне виховання молодого жіночого покоління є першою умовиною для успіхів жіночого руху. В нашому громадянстві ця справа навіть не прийшла на порядок...

Другий приклад. В Рільничій Палаті, яку влада утворила недавно у Львові, є окрема секція жіночого домашнього господарства. Ця секція складається тільки з жінок, але є в ній і один мужчина. Цей мужчина репрезентує українських господинь, бо наші господарські установи нам українським господиням, на сором, а собі на сміх — виделегували до Рільничої Палати самих чоловіків і ні одної жінки.

Може хто подумає, що всі ті приклади беремо з життя цього покоління жінок, яке ще не кінчало високих шкіл і тому не розпоряджає відповідно кваліфікованими силами та, що коли молодше жіноче покоління увійде в громадське життя, відносини покращають. Тут із жалем треба ствердити, що жінки, які в останніх роках покінчили студії, є елементом менше громадськи активним, ніж старші громадянки, а також, що участь і вплив наймолодшого жіночого покоління на терені студентських організацій та ідеологічних гуртів молоді в порівнанні з ролею, яку грали в житті молоді перед війною наші перші студентки, це радше крок назад, ніж вперед.

Так виглядає т. зв. жіноча рівноправність у Галичині. Мабуть не інакше і не краще стоїть з нею справа на інших українських західних землях, на Волині, на Буковині, на Підкарпатті. Чи з уваги на такий стан правильний є погляд тих, які жіночий рух вважають анахронізмом?

Чуємо дальше закид, що жіночий рух разом з жіночими організаціями це — буцім то відмежування жінок в окрему жіночу суспільність — шкідливе для самого жіноцтва та для цілого громадянства. На це відповідаємо: Ніколи український жіночий рух не проповідував ізоляції жіноцтва від загалу громадян-

ства, а навпаки від самих своїх початків свідомо і доцільно змагав до того, щоби українське жіноцтво стало живою і якнайбільше активною частиною Нації. Ясно і недвозначно застерігалася проти інсинуацій поділу на жіночу і чоловічу частину Н. Кобринська, яка ще в 1887 р. писала: "Ми не думаємо відчужуватися від мужчин на полі загальних стремлень та ізолювати жіноче питання від інших суспільних завдань". За Кобринською зясовували ми це становище десятки і сотки разів, воно зафіксоване в статутах жіночих товариств у резолюціях щорічних загальних зборів Союзу Українок, зїздів, анкет, у тезах рефератів, у десятках статей. Звідкиж лунали і лунають гасла: "жінки ставайте до боротьби з безграмотністю", "жінки освоюйте діточі садки", "жінка в кооперацію", "жінки вступаєте в політичні партії", "жінки йдіть лавою до виборів" — як не з С. У. ? Хто підготовляв і підготовляє українське жіноцтво до громадянських завдань, хто мобілізує його сили, активізує його енергію, як не жіноча організація. Всі загально-національні акції і потреби находили все найживіший відгук у жіночих організаціях і їхніх членах. Жінки зорганізовані в жіночих товариствах є рівночасно найдіяльнішими в усякій громадській роботі. Бо ніколи не стояли ми на становищі, що жіноча організація — це одинокий терен громадянської діяльності жінки та що співпраця в жіночому товаристві звільнює нас від інших громадських обов'язків. Навпаки — у програмах українського жіночого руху звучало все: Окрема надпартійна організація і одночасно участь у загальних громадських установах та політичних партіях. Окрема жіноча організація для перевиховання широких жіночих мас, для зясування жінці її ролі у змаганнях Нації. Праця в спільних організаціях і політичних партіях разом з мужчинами — бож це є шлях, на якому українська жінка може безпосередньо впливати на українську дійсність. Як пояснять противники окремих жіночих організацій факт, що наші загальнонаціональні установи через десятки літ не вміли втягнути жіноцтва в суспільне життя? Бо якже могла українська жінка, як може українська селянка ще й сьогодні перескочити в громадянське життя без посередництва жіночої організації?

Так само нестійний закид еґоїзму, звернений в сторону українського жіночого руху. Ніколи україн-

ський жіночий рух не був рухом егоїстичним для якихось вузько зрозумілих жіночих інтересів. На першому місці ставили ми все обов'язки, а не права, а коли домагалися "прав" для себе, то робили це в глибокому переконанні, що без тих прав не можемо стати активними, корисними для Народу громадянками. Ці "права" розуміли ми все як право на народній труд, на службу для Нації і віримо глибоко, що ця наша служба потрібна, що без неї Народ не може обійтися. Служба для Нації — була і є одною з провідних ідей українського жіночого руху, з якої він черпає свій етос і своє остаточне оправдання.

Як давно звучить закид егоїзму в устах мужчин, які всі питання вирішують фактично зі становища власних інтересів, в яких розумінні об'єктивною нормою світа: добра, справедливості, моралі, є тільки про себе, забуваючи про другу половину людського роду.

Вповні неоправданим є також закид "інтернаціоналізму", звернений в нашу сторону, бо не було і нема другого жіночого руху, який до тої міри черпав свої сили з української національної ідеї, як український. І коли з одної сторони імпутують нам анаціональні тенденції, — кажуть, що український фемінізм є фемінізмом, але не є українським, тоді рівночасно інші рахують нам за гріх, що українські жіночі організації займаються тільки національними справами, а занедбують жіночі.

Ні одні, ні другі не мають рації. В українських жіночих товариствах була і є рівновага між обома ідеями, які лягли в основу їхньої діяльності: між ідеєю національною та ідеєю жіночого руху.

Не сліпім, невірним наслідженням мужчин є жіночий рух, як думає дехто з наших людей, не є він змаганням до "змушнення" жінки, як читали ми недавно. Навпаки — вихідною точкою жіночого руху було переконання про відмінність жіночої духової структури та бажання збагатити людську культуру цінностями жіночого духа. Саме тому жіночий рух каже жінці йти власними шляхами, а не бути довше сателітом і трабантом мужчини. Не хочемо наслідувати мужчин у їх геніяльності й геройстві, але не хочемо також повторяти за ними їх нісенітниць і злочинів. Хочемо бути собою. Може не зуміємо краще правити світом, як це робили мужчини, але думаємо, що стан до якого довели світ мужчини, не є причиною до гордості. Знаємо, що жіноча співпраця буде тільки тоді мати правдиву, трітку вартість для громадянства, коли вона буде висловом нашої особовості.

Застерігаємося також рішуче проти інсинуацій, немов то український жіночий рух проповідує "фільософічну еманципацію" і змагає до сексуальної свободи жінки. Коли жіночий рух поставив, як один зі своїх постулатів домагання рівної сексуальної моралі, то він ніколи не розумів її так, щоби стягнути жінку там, де знаходиться мужчина, — але щоби під-

нести мужчину на ту висоту, на якій стоїть жінка. Рівну мораль ми розуміли і розуміємо як рівну відповідальність жінки і мужчины за скількість і якість нового покоління, за здоров'я, силу і виховання потомства.

І тому мусимо застерегтися проти обтяжування жін. руху відповідальністю за упадок моралі. Не жінка створила суспільний лад, в якому є місце на торгівлю жінками і молоддю, на санкціоновану державою проституцію. Хто виступив до боротьби з тими язвами мужеської суспільності, як не жіночий рух? І не жінки є відповідальні за соціальні і господарські умовини, які доводять до упадку родинного життя. Жіночий рух був і є одним з найбільше дисциплінованих і найбільших етичних рухів людства і так само український жіночий рух все був і хоче далше бути носієм найвищих етичних цінностей. Ми знаємо "як ріка не може піднятися вище свого джерела, так нарід не може піднятися вище рівня свого жіноцтва", і що в руках українського жіноцтва лежать найвищі етичні цінности Нації.

Чи може бути більше злобний закид в сторону жіночого руху, який все ставили з найбільшою повагою до материнських обов'язків жінки та перший видвигнув перед державою домагання опіки над материнством і дітворою, як закид занепаду родинного життя.

На родину глядимо як на суспільну і біологічну клітину народнього організму — як на місце, де кується душа і майбутність нації. І саме тому, що так високо ставимо родину і ролю жінки в родині, бажаємо уздоровлення родинного життя, піднесення пошани до жінки-матері та забезпечення матері рівних прав з батьківськими. Одначе з другого боку не можемо погодитися з тими, які бажали би замкнути жінку назад дома та які вважають родину одиноким полем діяльності жінки. Ніколи на протязі історії фізіологічні і педагогічні функції материнства не вичерпували всіх фізичних і духових сил жінки. Поза заняттями, зв'язаними з материнством, жінка від найдавніших часів працювала на полі господарської продукції, вона була — в давних формах господарського життя і при тій ролі яку відгравало домашнє господарство аж до винаходу машини — могутнім, господарсько-продуктивним чинником, яким ще сьогодні є наша селянка. Коли родинний дім звузився, коли техніка відібрала йому його господарські функції, а суспільність переняла не себе виховання й навчання, опіку над хворими і бідними та цілий ряд інших справ — то безглузнішими стали намагання зіпхнути жінку назад до домашнього "огнища", та обмежити її ролю тільки до домашніх і родинних обов'язків. Яка дивна мішанина романтики, маломіщанства і хорої сексуальної уяви лягла в основу тих поглядів на жінку й жіночий рух, які доводилося читати останніми часами в українській пресі, а для

яких "істотною площиною жіночої проблеми" та "центральною пунктом жіночого руху" є відношення до сексуальних справ. Ніколи не погодимося на таке розуміння жін. руху. На нашу думку жінка не є тільки половиною істотою, її призначення людини виходить поза її призначення полове, як жінки і матері. Вона має власне, безпосереднє відношення до людства, як людина, а не лише посереднє через свою функцію продовження людського роду. Ми маємо відношення до життя народу, а не тільки через наших синів, яких приводимо на світ. Це почуття безпосереднього зв'язку з долею Народу — зв'язку, для якого материнство і вузькі рамці родинного круга не є самотнім висловом, було й є джерелом українського жіночого руху. Ставлячи високо післанництво матері, ми рівночасно поборюємо вузький егоїзм родини та всі її асоціальні тенденції, які добро найближчих ставлять вище від добра загалу.

В наших очах українська мати — "матер патріе", мати батьківщини, мати свого народу, якої обов'язки не кінчаються на порозі власного дому. Бо як не можна повести кордонів між інтересами родини і народу, так не можна відмежувати від себе материнських і громадських обов'язків жінки. Будьмо громадянками в чотирьох стінах нашої хати, будьмо матерями в суспільному житті — ось наше розуміння материнства і ось рівночасно наша — так би мовити — жіноча політична програма. Яка ясна і проста вона, а рівночасно, яка богата у зміст, як вона підходить для жінок усіх суспільних шарів і всіх світоглядів, як легко її приміняти до різних життєвих і політичних умовин! Чи треба розроблювати цю програму на поодинокі тези? Чи треба ближче пояснювати, що значить бути нею на кожному кроці буденного життя, у кожному слові і кожній думці, — бути громадянкою у відношенні до своїх найближчих, а передовсім до своїх дітей? Чи треба говорити, які обов'язки накладає на нас таке розуміння ролі матері в напрямі витворення відповідної домашньої атмосфери, яка була би противною проти напору всіх денационалізуючих і деморалізуючих сил?

В умовинах нашого політичного життя — бути громадянкою в себе дома — це значить передовсім: вкорінити в дитину від її ранньої молодости, впоїти в ціле наше родинне оточення найглибше переконання, що добро одиниці мусить бути підпорядковане щастю загалу і що доля одиниці зв'язана нерозривно з долею Нації. Нема для нас — ні для наших найближчих — вигідного життя, нема особистої кар'єри, нема власного щастя, як довго страждає Батьківщина. Мусимо витворити в себе дома своєрідний український етос і ерос та зробити їх начальними наказами української родини.

І мусимо ще вкорінити в наші діти почуття гордості, що вони українці. Бо ми, українські жінки, які природою призначені на те, щоби давати життя ново-

му українському поколінню — віримо в отсе життя! Ми віримо у народ і його невмірущі сили, віримо в повну перемогу нашої національної справи. І тому не дозволимо, щоби в душі наших дітей вкралася зневіра і не допустимо, щоби вони могли зійти на шлях апостазії від національного ідеалу.

А наша програма в громадському житті? — Де шукати напрямних для нас, жінок в часах загального хаосу, безладдя і розкладу? Може це 5 перед 12-ою, а наші брати чоловіки розсварені, розбиті. Що нам робити? Що робити, щоби мати право сказати про себе: "Я йду з народом, а народ зі мною".

У глибині непомилкового материнського інстинкту шукаймо відповіді на ці запити. Будьмо матерями в суспільному житті. Наша політична місія зв'язана з нашою біологічною ролюю, як родительок і опікунок нових поколінь. Наша роль в громадянстві — це діяльність у напрямі зберігання, скріплення та удорожнювання українського життя.

Українське життя — яке воно нам близьке і дороге, оскільки ближче нам матерям, ніж чоловікам. Український нарід нами приведений на світ, нами вигодований, нашими раменами виколисаний, зв'язаний нами тисячними підсвідомими взаєминами. Хто більше може бути свідомий живої єдності в подвійному значінні: через кордони і через усі внутр. колотнечі, — як не ми його матері. І тому нема для нас під цю пору важнішого завдання, як плекання тієї єдності. Єдність через кордони — це соборність духа, єдність через усі непорозуміння і противенства — це внутр. консолідація громадянства.

"Заключіть пакт неагресії, внутр. перемир'я — зверніть усі зусилля на зовні, на конструктивні цілі, замість на взаємне поборювання" — це домагання мусимо поставити рішучо до громадянства: Ми хочемо взяти на себе половину відповідальности за долю народу — поділіться нею з нами. Батьківщина нас потребує, вона потребує матері. Не тільки її тепла і м'якості, її ніжності і вирозуміння, але потребує також материнського дбайливого ока, материнських запобіжних порядкуючих рук, материнської інтуїції і потребує материнськості в значінні духової космічної сили.

Український нарід може і буде жити тільки тоді, коли у свою службу запряже поруч чоловічих також духових і моральних сил жіноцтва.

("Діло", 28 червня 1934).

Вчорашнє (167) число "Діла" підпало знова конфіскації. Цим разом за півтора рядка і за два слова з промови п-ї І. Павлюковської та за одно слово з промови сєн. О. Кисілевської. Крім того за три слова з інавгураційної промови пос. М. Рудницької, виголошеної при відкритті Українського Жіночого Конгресу. Тому, що конфіскація прийшла пізно в ночі, другий наклад могли ми видати щойно у вівторок рано. Це вже 29-а з черги конфіскація нашого органу в цьому році.

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

---

VOL. L

JULY-AUGUST 1993

Editor: Marta Baczynsky

UNWLA's XXIII Convention held in May this year was an important event for our organization and for our community. Through its numerous branches operating in most major cities in the United States, UNWLA actively participates in activities that influence our lives here, where we live, as well as the lives of our sisters and brothers in Ukraine.

UNWLA is a viable, credible, strong organization whose accomplishments and achievements are recognized and respected. During the Convention salutations were received from various sources in the U.S. and Ukraine — from heads of religious institutions, government and civic leaders, as well as from organizations and private individuals in the community. Their collective words of commendation and support are welcome and appreciated.

May 30, 1993

Dear Friends;

It gives me great pleasure to extend my warmest greetings to all those attending the 23rd Annual National Convention of the Ukrainian Women's League of America.

The organizers and participants of this event should take great pride in the services they provide to the community. In raising funds for your fellow citizens and numerous worthy charities, you act as an inspiration to other organizations and individuals to do the same.

As we approach the 60th Anniversary of the genocidal famine in Ukraine, we should take the opportunity to reflect on the horrible atrocities of that period and their meaning in today's society. The bill that I sponsored as a U.S. Congressman, established the Ukrainian Famine Commission. Their findings will help to educate future generations to create a society free of prejudice and bigotry.

Your foundation is making a solid investment in the future of our children. This worthy effort is to be commended and your dedication deserves our sincere respect and deepest thanks.

Again, my best wishes for a successful and enjoyable convention.

Very truly yours

JIM FLORIO
Governor

May 24, 1993

ANNA KRAWCZUK
UKRAINIAN NATIONAL WOMENS'
LEAGUE OF AMERICA
18 TELEGRAPH HILL ROAD
HOLMDEL, NJ 07733

DEAR MRS. KRAWCZUK:

Thank you for inviting me to attend your National Convention banquet. Unfortunately, I shall be unable to attend due to other obligations.

Please allow me the opportunity to wish your members and guests my best wishes for a successful convention here in New Jersey.

A National Convention provides us with the opportunity to review and renew the goals for an organization. This gathering allows members to renew old friendships, as well as establish new ones with people who have common interests. This mixture of "business and pleasure" is what brings us together and gives us warm feelings of camaraderie.

Once again, my best wishes to you and the Ukrainian National Women's League of America.

Sincerely,

George A. Miziuk
New Jersey State Commander
Ukrainian American Veterans

RESOLUTIONS OF THE XXIIIrd CONVENTION OF THE UNWLA

1. The XXIIIrd Convention of the Ukrainian National Women's League of America salutes the President of the United States of America Bill Clinton and the American people
2. The Convention salutes the President of Ukraine Leonid Kravchuk and the Ukrainian people on the second anniversary of Ukraine's independence.
3. The Convention extends greetings to the leaders of Ukrainian churches in the Diaspora and in Ukraine.
4. The Convention extends greetings to women's organizations in Ukraine.
5. UNWLA will commemorate Olena Lototsky on the hundredth anniversary of her birth on May 23, 1994. She was the cofounder of the Ukrainian National Women's League of America, its long time President, later Honorary President, and a noted citizen of the Ukrainian immigration to the United States of America.

The Convention supports the resolutions of the preceding Conventions and charges.

THE MEMBERSHIP CHAIR

Branches

1. To encourage and expand the recruitment of new members.
2. To make sure that when a member moves, she joins a branch in her new location. Otherwise, she should remain a member of her original branch, or become a member-at-large.

Regional Councils

1. To investigate where within their jurisdiction a new branch could be formed, especially one that would appeal to younger women.
2. To guide the new branch into the mainstream of UNWLA activities and make sure that the new members become familiar with the history and achievements of the organization.
3. To investigate the possibility of reorganizing inactive branches and bringing them back to active status.

THE CULTURE/EDUCATION CHAIR

1. To continue teaching the Ukrainian language in order to ensure its preservation.
2. To mark the contributions of noted women to the history and culture of our nation each year in March.
3. To donate publications written by authors in the Diaspora to libraries in Ukraine.

THE ART/MUSEUM CHAIR

1. To care for the preservation of the Ukrainian folk culture, particularly the folk costume.
2. To arrange courses in folk crafts for children and youth.
3. To participate in the fundraising campaigns launched by The Ukrainian Museum, thereby helping in the development of a representative museum facility in New York City.
4. To work on a mass membership recruitment to The Ukrainian Museum.

THE EDUCATION CHAIR

1. To make sure that our children learn the Ukrainian language. This includes:
  - a) Providing help to teachers who are engaged in UNWLA-managed pre-schools and Ukrainian studies schools.
  - b) To publish advice to parents in OUR LIFE magazine.
2. To organize libraries of children's literature with each pre-school.

THE SOCIAL WELFARE CHAIR

1. To support the *Medical Aid for Children and Youth — Victims of Chornobil* Fund and the Social Welfare Fund — *Aid to the Needy in Ukraine*.
2. To continue to provide aid to Ukrainian families and "Grandmothers,"
3. To provide aid to the elderly, who are alone, particularly to the UNWLA members.
4. To coordinate the aid provided by the UNWLA and distribute it according to need.

THE PRESS CHAIR

1. To encourage Regional Councils to mark the 50th anniversary of OUR LIFE.
2. To write about the work of UNWLA in OUR LIFE and in other Ukrainian publications. Also, to provide similar material in the English language.
3. To encourage branches and individual members of UNWLA to fund subscriptions of OUR LIFE for women in Ukraine.
4. To encourage branches to continue their sponsorship of pages in OUR LIFE.
5. To support the Press and the Reserve Funds by making contributions.

THE SCHOLARSHIP PROGRAM CHAIR

1. To continue UNWLA's Scholarship Program in South America, the United States and Eastern European countries, particularly in Ukraine.
2. To give particular attention to recipients of UNWLA scholarships from former Yugoslavia.
3. To organize the UNWLA Inc. Scholarship Program Alumni Association of former UNWLA scholarship recipients in Brazil. The aim of this Association will be the creation of a fund which will support the scholarship program for students in that country.

PUBLIC RELATIONS CHAIR

1. To continue to support the networking with women's organizations in Ukraine.
2. To work with American women's organizations.

3. To encourage members, as USA citizens, to participate in the local, state and nation-wide election processes.

THE FINANCIAL COMMITTEE

1. To raise the dues of each branch by 10 percent.
2. To raise the dues of each member of the organization by \$1. These changes are retroactive to January 1993.

THE RESOLUTIONS COMMITTEE

Anastazia Charysh — President
Natalia Hewko
Christine Nawrocky
Irene Rusznak
Iwanna Shkarupa

UNWLA MEMBER — RECIPIENT OF TEACHING EXCELLENCE AWARD

Myroslava Stojko

Myroslava Sojko, who for the past 26 years has been a teacher in the New Jersey educational system, was honored recently by being nominated and selected as one of the four recipients for the New Brunswick Community Teacher Excellence Award. This singular distinction is a public display of appreciation by the James E. Burke Family Foundation and the New Brunswick community of the exceptional work done by outstanding teachers.

Ms. Stojko is a teacher of biology and physiology at St. Peter's High School. She holds a degree in Zoology from Hunter College and Masters degrees in German language and literature from Rutgers University. In the classroom, Ms. Stojko is an educator as well as an instructor, and encourages her students to become aware of and participate in broader community activities.

Outside of school, Myroslava Stojko is active in the Ukrainian community. She is a member of UNWLA Branch 65 where she holds the post of the Culture Chair. She has taught Ukrainian at Saturday School connected with her parish and has helped with the many relief efforts directed toward Ukraine, particularly its orphans and children — victims of Chornobil.

Upon being told of her selection as one of the award recipients, Ms. Stojko said: "I would like to express my deep appreciation for the much needed recognition of all qualified and caring educators. Such awards are valuable in promoting levels of excellence in our worthy field and attracting devoted candidates into the teaching profession who will nurture and challenge our most important resource — the minds of future generations."

UNWLA and OUR LIFE congratulates Ms. Stojko for this achievement.

TEACHING UKRAINIAN EMBROIDERY

Recently OUR LIFE received a letter from Oksana Moshinsky of Denver, Colorado who wrote about a woman she had met, a non-Ukrainian, who was a teacher of Ukrainian embroidery. The woman's name is Jan Walters and she lives in Montana. They met, according to O. Moshinsky, when Jan Walters called her to ask permission to use embroidery samples from the book "Ukrainian Embroideries" which Ms. Moshinsky had written some time ago. Ms. Walters also asked Ms. Moshinsky to assist at a seminar where she was to teach the traditional Ukrainian embroidery stitch *yavorivka*.

The surprise came when the two women met face to face and Ms. Moshinsky learned that Jan Walters was not Ukrainian, nor did she have a Ukrainian background. Ms. Moshinsky was overwhelmed by the expertise and knowledge of traditional Ukrainian embroidery exhibited by Jan Walters, and marveled at the magnificent examples of her work. She also felt that an individual such as Ms. Walters, who has so thoroughly mastered the intricacies of stitching techniques, the myriad of designs and the subtlety of coloration of Ukrainian embroidery to the point where she is a qualified teacher of the craft, needs to be introduced to a broader Ukrainian community and given recognition for her work.

Ms. Moshinsky's letter was accompanied by a short writeup in which Jan Walters speaks about herself, how she became acquainted with Ukrainian embroidery and how her love of the craft allowed her to develop a rich and interesting career. Hence, let us meet Jan Walters:

"The first question people usually ask me is if I am Ukrainian. The answer is no. I'm predominantly Scottish, Irish, English, and Dutch, with a bit of everything else thrown in for good measure.

I was first exposed to Ukrainian embroidery in 1970 in Berkeley, CA, when I took a class at the "Free University." The Free University was an experimental program where anyone wishing to teach something would schedule a time and place, and anyone wishing to learn that subject would just show up. There were no salaries, fees, or official registrations.

I had never seen Ukrainian embroidery and was expecting the large, splashy, brilliantly colored floral embroidery one finds on East European vests and aprons. Instead, I was confronted with counted cross stitch for the first time. I can remember feeling disappointed after the first lesson, but determined to give it a try. By the second lesson I was a confirmed thread counter and had begun what was to become a life-long study of Ukrainian and other ethnic embroideries.

My teacher was a young Ukrainian woman from Chicago named Laura. She had been taught how to embroider by her mother and grandmother, and was teaching us a cross stitch technique that had been handed

At the "Yavorivka Seminar" in Boulder, CO. Jan Walters and Oksana Moshinsky.

down in her family. She only taught us the cross stitch and the back stitch. Laura did have some very old pattern books ("Nova Chata" publications from the 1930s, all in Ukrainian and German) that I borrowed from her. A friend made photocopies for me and I colored in some of the patterns that interested me. I freely changed the colors to suit my taste and this has plagued me for years. Of course, at that time I had no idea I'd be teaching Ukrainian embroidery someday, and that I would want to know the authentic colors.

Laura's class was the first and only direct class I've ever taken (I have since taken several correspondence classes through the Embroiderer's Guild of America). From that point I was self-taught from books. I started buying every book on embroidery I could find, especially ethnic embroidery books. I now have an ever-expanding collection of over 400 titles, and these have been my instructors for over 20 years.

By age 22 I was teaching embroidery and needlepoint classes through Adult Ed wherever I lived. In 1977 I received a California Adult Education Teaching Certificate in embroidery and needlepoint. All during this time, while exploring every type of embroidery I came across, I kept returning to Ukrainian embroidery as my first love. Whenever I wanted to work on a project for myself, it was usually Ukrainian embroidery.

By the early 1980s I realized that what Laura had taught me was something special, not found in the Ukrainian embroidery books I had collected. I also discovered that the cross stitch accounted for only a small part of the Ukrainian embroiderer's repertory. I began a serious study of Ukraine and its embroidery.

Upon joining the Embroiderer's Guild of America I decided to share what I knew with a wider audience. The "Beginning Ukrainian Embroidery" group correspondence course was released in the spring of 1991 and has been taken by approximately 1,200 students to date. The course teaches Laura's method of doing the cross

stitch, plus various other stitches traditionally found in the colorful embroideries of western Ukraine. Included are techniques for using metallic thread, beads, and spangles popular in the Bukovyna region of Ukraine. The response to this course was so positive that I have written a second course "Ukrainian Openwork" which will be released in 1994. I will encompass the traditional white embroidery from Halychyna, using various pulled thread and drawn thread techniques with "nastyluvania" (satin stitch) and basis "merezhka" (needleweaving). One of my Ukrainian projects, "Ukrainian Beaded Barrettes" will be featured on "The Embroidery Studio" Public TV series in 1993, as part of a study of various ethnic embroideries.

I have also developed several seminar and workshop classes including those where "yavorivka" and cutwork is taught. I'd like to add classes on "nyzynka" and "merezhka" soon. My long term goal is to compile all of these class texts into a comprehensive book on Ukrainian embroidery techniques and patterns, but that is at least 10 years in the future. Right now I am content to develop classes as I became proficient in the different techniques, and to collect patterns and photos of authentic pieces.

In addition to Ukrainian embroidery, I also teach other East European embroideries as well as embroideries from other parts of the world. I am the research writer for *Counted Thread* magazine. All of my classes and articles emphasize the history and culture of a particular area.

People often ask me why I love Ukrainian embroidery.

Jan Walters' sampler for the "Yavorivka Seminar" held in Boulder, CO.

ry. I believe it is a combination of several things. The Ukrainian people in the United States and Canada have done an outstanding job of collecting and preserving their cultural heritage. Of all the countries I have studied, none has offered so rich a store of information and patterns on embroidery as Ukraine. I also like the wide range of embroidery techniques, from simple cross stitch to elaborate cut and drawn work, traditional to Ukraine. There is something that appeals to everyone. But mostly, I think it is the patterns themselves. Ukrainian patterns are bold, proud, intelligent and elemental. The stylized geometric designs and pure colors create a strong graphic statement that speaks to something basic in all of us. Ukrainian embroidery is the visual language of a unique people."

IN MEMORY OF MARY LEW THATCHER

Mary Lew was born in Toronto, Canada on December 16, 1916. Her parents had come to Canada from Ukraine. When Mary was still a small child, the family moved to the United States and settled in Cleveland, Ohio. In 1942 Mary became a citizen of the U.S. just a few years after she married Constantine Thatcher.

Mary Lew Thatcher was the beloved wife of Constantine (deceased), mother of Thomas, Tina Benko and Mary Storer, grandmother of seven grandchildren and sister of Stella Bradick and John Lew.

Mary had retired from the Navy Finance Center. She was a Girl Scout leader and the recipient of the St. Anne Award, highest national recognition for outstanding service to the Girl Scouts of the Catholic Faith, for more than ten years. Mary was also the treasurer of the Ukrainian Heritage Committee. She was a long-time choir member at St. Andrew Church, as well as first president, past president, and at the time of her death the secretary treasurer of The Lady's Guild at the

Church. For many years she organized interesting trips throughout the country and Canada, the proceeds of which were donated to the Church.

At the time of her death Mary was a member of UNWLA's branch 12 in Cleveland and held the post of treasurer of UNWLA's Ohio Regional Council. In previous years Mary was the president of branch 60, and the English corresponding secretary of the Ohio Regional Council.

Mary Thatcher's other activities included membership: in the Nationality Services Women's Committee; the Organization for the Democratic Freedom of Ukraine, the Ukrainian Citizen's Club of St. Josaphat Cathedral; the Parma Rose Society, where she was also an award

winner; Dramatic club at Sts. Peter and Paul Church; The Brotherhood of Ukrainians. She was the past president of the P.T.U. at St. Josaphat School and a volunteer school secretary for many years. Mary was the treasurer of the League of Ukrainian Catholics of America and the past president of Parma's Fun On the Fourth.

Mary Lew Thatcher passed into God's Hands on February 6, 1992. She has left behind a rich heritage in church and community involvement. She is greatly missed by the friends she made along the way and especially by her family.

STAR ON ICE FROM UKRAINE

Oksana Baiul, a 15 year-old marvel on ice skates, is Ukraine's newest and youngest star to capture global attention as a Gold Medal winner at the World Championship competition in Prague this winter. Presently, she is the youngest World Champion since Sonja Henie in 1927.

Accolades such as "phenomenal," and "superb" are but a few that are placed at the doorstep of the unusual talent of this tiny yet vivacious young lady. She is an expert and a whiz on skates and her performance at the competition in Prague was called "triumphant" while her personality charmed the audiences.

Oksana Baiul lives in Odessa, is an orphan and began skating at the age of four. Her father had died before her fourth birthday and her mother died in 1990 from cancer. Oksana trains with Galina Zmievskaya, who coached Viktor Petrenko on to Olympic glory.

It is interesting to note that the Prague competition was only Oksana's third. Previously she had won the Ukrainian National Championship and placed second at the European Championship earlier this year. Oksana is called the best female skater in the world today and her participation in the world's most popular winter sport assures its popularity for the future. During this summer, however Oksana will make her American debut as a member of the cast of Campbell's Soups 1993 Tour of World Figure Skating Champtions. She joins such world champions as Torvill and Dean Brian Boitano and many others in a 43-city American tour from April through June.

ХРОНІКА ОКРУГ

ВІТАЄМО НОВИХ ЧЛЕНОК!

89-ий Відділ СУА в Кергонксоні вітає нових членок Анну Вербовську, Сильвію Кузів та Зою Турчин.

Управа та членки 89-го Відділу СУА.

ОКРУГА НОВА АНГЛІЯ

ХРОНІКА ЗА 1992 РІК

Округа має шість відділів, усі знаходяться у штаті Коннектикат. Голова Округи — Ірена Гладка.

Відділ	Місцевість	Голова
66-ий	Нью-Гейвен	Ірена Гладка
73-ий	Бриджпорт	Тамара Пеленська
93-ий	Гартфорд	Слава Кукіль
106-ий	Гартфорд	Галья Балабан
108-ий	Нью-Гейвен	Уляна Зінич
121-ий	Нью-Брітейн	Анна Хомин

громади. Зібрано пожертви на медичну допомогу дітям-жертвам Чорнобиля. Відділ є членом Українського Музею і почвірним його меценатом. Голова Відділу Слава Кукіль вислала значну кількість дитячих книжок на виставку Дитячої літератури діаспори, що відбулася у Києві і Львові. Відділ має 100% передплату "Нашого Життя", бере активну участь в житті громади.

ПРАЦЯ ПО ВІДДІЛАХ

66-ИЙ ВІДДІЛ ім. Олени Кисілевської. Відділ налічує 24 членки. Відбуто 3 сходи́ни Управи, 4 ширші сходи́ни. Влаштовано просфору для громадянства, обід на Музей в Нью-Йорку. Прихід в сумі 1,000 дол. переслано до Українського Музею. Відбули 3 продажі печива і 2 передсвяткові базари. Відділ пожертвував печиво на свячене, яке влаштовує церква. Культурно-освітня референтка Л. Фіцалович прочитала кілька рефератів. Суспільна опіка (М. Кульчицька) відвідувала хворих. Вислано 10 пачок на Україну завдяки господарській референтці О. Посполитій. Відбули сходи́ни з нагоди 100-річчя з дня народження членки Марії Марків. З цієї нагоди переслано 100 дол. на "Наше Життя".

73-ИЙ ВІДДІЛ має 21 членку. Вирівняно всі зобов'язання щодо Централі і окружної Управи. Членки брали участь у сходи́нах окружної Управи. Влаштовано 2 базари. На допомогу дітям Чорнобиля вислано 500 дол. Відбуто 3 ширші сходи́ни. В "Нашому Житті" появилось повідомлення про загальні збори. Тільки 15 членок передпличують "Наше Життя". У звітному році виїхали 2 членки.

93-ИЙ ВІДДІЛ налічує 36 членок. Відбув 4 засідання Управи і 4 ширші сходи́ни. Виконано всі зобов'язання щодо Централі і окружної Управи. Всі референтури працювали успішно. Виконано всі намічені пляни.

Січень: відбувся полуденок-прощання довголітньої членки Анни Сокольської, яка виїхала на Фльориду і перейшла до 56-го Відділу.

Лютий: висвітлення прозірок з поясненням з поїздки кораблем через Панамський канал (Роза Воробель).

Березень: доповідь Катрі Гадзевич про життєвий шлях Оксани Мешко.

Червень: пікнік для членок Відділу і їхніх родин, на який запрошено новоприбулих з України.

Листопад: доповідь Катрі Гадзевич про поетесу і скульпторку Оксану Лятуринську.

Грудень: передріздвяний базар. Зустріч-полуденок для членок Відділу і їхніх родин.

У 1992 році вислано 4 пачки до Польщі, 2 пачки — до Бразилії, одну — до Луганська. Відвідувано хворих у лічницях, висилано квіти і картки з побажаннями. Відділ є спонсором однієї студентки, має 6 членок-спонсорів і 5 — з

106-ИЙ ВІДДІЛ налічує 27 членок. Відбуто 4 ширші сходи́ни і 6 — Управи. У лютому влаштовано "чайочок" в чудовій хаті голови Галі Балабан, на який запрошено молодих жінок Гартфорду і околиць. Семеро з запрошених жінок приїхали з України на постійне проживання. Голова розповіла присутнім про корисну працю СУА та заохочувала молодих жінок вступати в ряди СУА.

У березні Христя Карневелі провела гутірку "Історія і значення української писанки". Гутірка про писанку була надзвичайно цікава і добре опрацьована. У березні Відділ мав продаж печива під час великоднього базару.

У травні заходом Відділу Люба Дмитрик висвітлила для громади Гартфорду і околиць фільм "Україна — третій шлях до незалежності".

У жовтні Відділ влаштував традиційні "Вишивані вечорниці" при звуках оркестри "Журавлі". Вечорниці проводила Люба Кінах, під час яких висловлено признание за кращі вишивки: сукні, блюзки, сорочки, краватки.

У листопаді Наталка Менделен прочитала доповідь "Традиція українського рушника".

У грудні Відділ влаштував різдвяний базар для придбання фондів.

108-ИЙ ВІДДІЛ ім. Олени Лотоцької нараховує 19 членок. Від часу його заснування під опікою Відділу у школі св. Михаїла працює дитяча світличка, де під проводом учительки Катрусі Бамбер вчиться десятеро дітей. Відділ від довшого часу утримує стипендіятку у Бразилії. Під час року влаштовано разом з місцевим відділом Руху дві успішні забави: новорічну Маланку та осінню забаву з презентацією ґрадуантів середніх та вищих шкіл. Голова Відділу Уляна Зінич брала участь у загальних зборах Округи у Гартфорді. У квітні проведено серед громадянства збірку взуття для дітей сиротинця у Тернополі. В червні організовано прогульку автобусом на мистецький фестиваль у Нью-Джерзі.

Під час різдвяних свят членки колядували на Український Музей, а також відвідували з дарунками і колядою старших та немічних у піклувальних домах. Під час місячних сходи́н відбулися два відчити: один на медичну тему, а другий — про життя і творчість Лесі Українки.

Відділ закінчив діловий рік різдвяною зустріччю членок та їх чоловіків у гостинному домі Марії і Богдана Антонішиних.

ДОПИСИ ВІДДІЛІВ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

"ЧАЙНИЙ ВЕЧІР" В НОВІЙ АНГЛІЇ

У неділю, 2-го травня, у весняно прибраній залі церкви св. Михаїла в Нью-Гейвені, Конн., відбувся дуже успішний "чайний вечір", влаштований відділами Округи Нової Англії.

Програму, при великій участі членок СУА і гостей, відкрила голова Округи Ірена Гладка, яка привітала присутніх і присвятила цей святочний вечір 50-му ювілеєві "Нашого Життя". Опісля ведення програмою перебрала культурно-освітня референтка Христина Мельник. Вона подала історію журналу, починаючи від його першої редакторки Клавдії Олесницької аж до сьогоднішньої новоприбулої з України Ірени Чабан, яка була присутня на вечорі. У своєму цікавому виступі Ірена Чабан підкреслила велику роль, яку відіграла еміграція, а передусім Союз Українок Америки, зберігаючи і пропагуючи надбання української культури. "Наше Життя" стало порадиником для нововідновленого Союзу Українок в Україні. Редактор І. Чабан закінчила виступ своїм зворушливим віршем "Земле моя".

Потім відбулася мистецька частина. Молоденька піяністка з України Маріянка Герман виконала на фортепіані дві композиції — Моцарта і Баха, а Юлія Дрозд віддеклямувала поему "Народе мій". Веселою точкою була п'ява "пані Задрихвіст" — талановиті гумористки Катрі Гадзевич з 93-го Відділу у Гартфорді. Одягнена у старомодний одяг старшої дами з парасолькою, пані Задрихвіст старалася пояснити різницю між чоловіками і жінками та веселила всіх своїми дотепними анекдотами.

Головною мистецькою точкою багатой програми був показ народної ноші з колекції Олександри Крупи. Десять молодих модельок, одягнених у бар-

Модельки у народній ноші (зліва): Олександра Луців, Христия Горбата, Юлія Дрозд, Аре́та Марків, Клавдія Брочинська, Христия Мандич, Наталка Посполита, Зеня Луців, Роксоляна Гладка-Гордон, Дарія Марків, Зірка Рудик.

Models in folk costumes. Fr. 1.: Oleksandra Luciw, Chrystyna Herbata, Julia Drozd, Areta Markiv, Claudia Brochynsky, Chrystyna Mandych, Natalka Pospolyta, Zenia Luciw, Roksolana Hladka-Gordon, Daria Markiv, Zirka Rudyk.

висті строї різних околиць великої української землі, проходжувалися серединою залі поміж присутніми. Пояснення до кожного одягу давала Зірка Рудик, одягнена в івано-франківський стрій. Показана була жіноча ноша з Буковини, Чернівців, Закарпаття, Галичини, Київщини, Вінничини, Заліщиків, Борщева і Городенки. Це була справді чудова виставка українського мистецтва.

На кінець знову виступила піяністка Маріянка Герман, а відтак почалася товариська зустріч при солодкому і чаї. На залі була гарна виставка ляльок в українських народних строях, котрі виготовила Оріся Мандич, скарбничка Округи, а також стіл з ричниками "Нашого Життя".

З нагоди свята 66-ий Відділ СУА у Нью-Гейвені уфундував сторінку в "Нашому Житті".

Надія Троян,
пресова референтка.

ЮВІЛЕЙ 47-ГО ВІДДІЛУ СУА

У неділю, 21 березня, 47-ий Відділ СУА ім. Лесі Українки в Рочестері, Н.-Й., відзначив 40-літній ювілей святочним обідом у залі школи ім. св. Йосафата.

Наше святкування розпочали внесенням прапора і відспіванням гімну СУА. Прапор внесли членки М. Костів, М. Лилак і М. Джус.

Голова Відділу Тетяна Шутер привітала отців церков св. Йосафата і Богоявлення, Сестер Службниць, голову СУА Марію Савчак, делегатів організацій, посестер-союзниць з Баффало і Рочестеру, гостей, що прийшли звеличити наше свято.

"40 років, — сказала Т. Шутер, — це довгий проміжок часу, виповнений працею для добра нашої

організації і нашої Батьківщини України. 40-літній ювілей обходимо у колі нашої громади, надхнені спільними переживаннями, загартовані труднощами, але завжди активні та повні віри і надії у майбутнє. Високі духовні вартості української жінки і її жертвенна любов до народу у цей важкий період історії, коли Україна скинула кайдани неволі і стала незалежною державою, українська жінка далі присвятить себе служінню нашому народові зі свідомістю, що сповняємо заповіт нашої патронки Лесі Українки, яка кликала нас:

*"Готуйте путь великій силі Божій,
Шляхи рівняйте духові Його".*

Після цього голова передала ведення програми Ірині Михайлюк, яка представила гостей головного стола і попросила пароха церкви св. Йосафата о. шамбеляна Романа Голембу провести молитву. Після молитви попросила гостей до обіду, який приготували наші невтомні господарські референтки К. Панич, Л. Хома, Е. Адамчук і Ф. Надяк.

Ведуча програмою І. Михайлюк привітала представників 36-ох організацій і прочитала назви організацій, які прислали привіти.

Опісля виступила Ірина Руснак. У стислій формі вона подала важливіші події у Відділі, а також фінансові дані про жертвенність Відділу і його членок. Для докладнішого ознайомлення з нашою працею І. Руснак приготувала "Одноднівку", в якій, між іншим, є стаття про 40-літню діяльність Відділу. І. Руснак прочитала дві телеграми з привітами: від Союзу Українок Івано-Франківська і обласної Ради СУ Івано-Франківщини, з якими наш Відділ підтримує зв'язок.

З нагоди ювілею вручено Грамоти Заслуги головам Відділу (в дужках подані роки, в яких вони головували): Анастасії Смеречинській (1952-1953), Марії Крамарчук (1954-1955, 1968-1970, 1976-1981), Анні Капітан (1956-1958, 1964-1967), Іванні Мартинець (1971-1975), Ірині Руснак (1982-1987), Тетяні Шутер (1988 — до сьогодні). За відсутню Марію Крамарчук Грамоту Заслуги прийняла Марта Шмігель. Після того голова Відділу привітала квітами членок-основниць Наталію Баб'юк, Олену Довгалюк, Анну Капітан, Христину Ковч, Мирославу Приймак, Ірину Руснак, Анастасію Смеречинську, Олену Тицьку і Тетяну Шутер. Відсутні були членки-основниці Надія Баб'юк, Анна Єйна, Марія Крамарчук, Марія Стасів, Олена Харамбура і Анна Чорнобиль.

Привіт голови Окружної Управи Північного Нью-Йорку Марії Крамарчук відчитала секретарка Округу Зіна Джус.

Голова Об'єднання Українсько-Американських Організацій Рочестеру, Н.-Й., інж. Роман Куціль привітав Управу і членок 47-го Відділу зі 40-літнім ювілеєм. "І все наше життя, — сказав він, — не було б таким без жіночого вкладу у національну скарбницю, — воно втратило б оці витончені якості, які зцілюють, зв'язують і будують".

І. Михайлюк попросила до слова шановну гостю — голову СУА Марію Савчак. Вона зложила признання за невтомну і жертвенну працю для СУА, нашої громади і нашого народу та нагородила Відділ Почесною грамотою, яку вручила його голові.

Офіційну частину програми закінчено молитвою подяки, яку провів о.Василь Годенчук — парох церкви Богоявлення.

Опісля відбулася розвагова частина. Іванна Мартинець прочитала нарис Марії Крамарчук "У 40-ліття 47-го Відділу", який був написаний з почуттям гумору.

Зліва: Микола Невмержицький, Лідія Джус-Невмержицька, Зіна Джус.

Fr. 1.: Mykola Nevmerczycky, Lidia Dzus Nevmerczycky, Zina Dzus.

Наша талановита членка Ірина Семанюк прочитала віршовану гумореску, яку написала в честь ювілею Відділу. Обі точки викликали у присутніх щирий сміх. Членки молодшого 120-го Відділу, відомі своїми мистецькими виступами у Рочестері, сестри Ліда Джус-Невмержицька і Зіна Джус при акомпаньяменті струнних інструментів та при співучасті бандуриста Миколи Невмержицького проспівали кілька пісень, якими зворушили присутніх, що нагородили виконавців довгими оплесками.

Розіграно лотерію з трьох нагород, якою проводили А. Бах і Л. Домбчевська. Під час святкування увага присутніх була звернена на головну стіну. Мистецькі референтки Іванна Мартинець і Христина Ковч при допомозі членок Марії Лозинської і Марії Вергун та Р. Боровського і Р. Куціля прикрасили її емблемою СУА і постаттю жінки-українки в народному строї зі смолоскипом у руках і розірваними кайданами, які символізують розірвані кайдани нашого народу. Над тим усім видніло мотто 47-го Відділу — слова патронки Лесі Українки: "Огню іскра великого повік не згає". Була влаштована також виставка картин визначних наших мистців з колекцій членок Відділу, яку присутні оглядали зі зацікавленням.

Столи до святкового обіду приготували і прикрасили квітами А. Бах і М. Приймак, яка також зробила гарні китиці квітів, що ними вітали членок-основниць.

Під кінець голова Т. Шутер подякувала гостям, що своєю присутністю звеличали наш ювілей, чоловікам членок, які всі ці роки допомагали, були підпорою у нашій праці, всім членкам, що вложили багато труду, щоб наше 40-ліття гідно відсвяткувати.

Відспіванням національного славня закінчено це свято.

Ольга Ганушевська

КЕРГОНКСОН ДОПОМАГАЄ УКРАЇНСЬКОМУ МУЗЕЄВІ

Заходом Громадського комітету в Кергонксоні, Нью-Йорк, з ініціативи місцевих Відділів СУА — 89-го і 95-го — в неділю, 21 березня, в залі церкви Пресвятої Трійці відбувся полуденок. Дохід був призначений на Український Музей в Нью-Йорку.

Незважаючи на несприятливу погоду, коло 80 ентузіастів прибули на полуденок. Голова 89-го Відділу СУА Стефанія Барановська відкрила імпрезу і щиро привітала присутніх.

Після полуденку мистецько-музейна референтка 89-го Відділу Євгенія Рубчак представила гостю Ольгу Гнатейко, представницю Музею, і попросила її розказати про справи УМ. О. Гнатейко згадала про перші кроки, які почалися з того, що в 1933 році Союзіві Українок Америки трапилась нагода брати участь у Всесвітній виставці, що відбулася в Чикаго. Тоді закупили у Львові велику колекцію народного мистецтва, яку виставили у спеціально побудованій там дерев'яній хаті-павільйоні. Роками строї й інші цінні речі переховувалися під пильним наглядом СУА. В 1965 р. Український Інститут Америки дав приміщення на тимчасову виставку експонатів. У 1970-их роках почали думати про стале приміщення для музею. У 1974 р. куплено приміщення на Другій авеню в Нью-Йорку, відповідно обладнано його і 2 жовтня 1976 р. відкрито Український Музей. Нині Музей

провадиться професійно, його відвідує багато молодечих організацій, учнів шкіл, американських та інших етнічних груп, а також туристів. У книзі відвідувачів записано багато похвал.

Але з часом приміщення Музею виявилось малим. Досі Музей проваджено силами і завдяки фінансуванню СУА. За головування д-ра Богдана Цимбалістого вирішили вийти в "ширший світ", тобто, щоб Музеєм заопікувалася ціла українська громада. Купили чотириповерхове приміщення на Шостій вул., яке сьогодні вже виплачене, потрібно лише великого ремонту. На цю справу треба мати понад 3 мільйони доларів, тому Будівельний комітет зайнявся підготовкою кампанії ширшої збірки на цю ціль. О. Гнатейко заохочувала присутніх і всіх жертвенних членів нашої громади допомогти Музеєві пожертвами. І справді, як на нашу малу громаду, щоб допомогти Українському Музеєві — скарбниці і амбасадорові української культури в діаспорі, — зібрали готівкою 3,340 дол. і деклараціями — 2,350 дол.

На закінчення імпрези Ольга Оршуляк подарувала вишиту подушку і подушечку на голки для крамнички Музею.

Ольга Денисенко,
пресова референтка 89-го Відділу СУА.

НЕЗЛИМ ТИХИМ СЛОВОМ

У неділю, 28 березня, зразу ж після Служби Божої, відбувся концерт, присвячений нашому поетові і художникові Тарасові Шевченкові. Його влаштували членки 65-го Відділу СУА в Нью-Брансвіку, Нью-Джерзі.

Імпрезова референтка О. Городецька відкрила імпрезу і привітала присутніх. Членки Відділу відспівали "Заповіт", "Рева та стогне Дніпр широкий" і "Думи мої" при акомпаньяменті бандуристки Світлани Рагуліної. Святочне слово "Роля Тараса Шевченка в національно-державному відродженні України" виголосив проф. д-р Володимир Стойко. А декламації майстерно виконали Лана Ровенко ("Українське село"), Юрій Ровенко ("На вічну пам'ять Котляревському") і Тамара Панкевич ("Кавказ").

Імпрезова референтка подякувала виконавцям програми, гостям та членкам Відділу.

Свято закінчено національним гимном.

Тамара Панкевич,
пресова референтка.

ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ ВЕЧІР

У 119-МУ ВІДДІЛІ

З ініціативи культурно-освітньої референтки Люби Сохан та при співпраці членів Управи, 119-ий Відділ влаштував 28 березня Шевченківський вечір для громадянства Йонкерсу. Беручи до уваги, що в цьому році припадає тридцять річниця спорудження та посвячення пам'ятника Т. Шевченкові у Вашингтоні, центральною точкою вечора було висвітлення фільму з тієї історичної події. Культурно-освітня референтка відкрила вечір цікавим відчитом про невичерпно-актуальну творчість Шевченка, насвітлюючи, зокрема, ролю, яку відіграє в ній жінка-українка, жінка-селянка, жінка-кріпачка.

Відчувалося, що незабутні образи фільму пересувалися перед очима глядачів так, наче вперше їх оглядали, а нагадані моменти стали темою жвавих розмов, коли на залі знову засяяли світла. Як звичайно, союзнянки приймали гостей кавою та солодким.

Ольга Руденська

ПРЕСОВИЙ ФОНД ЖУРНАЛУ "НАШЕ ЖИТТЯ"

ЗАМІСТЬ КВІТІВ...

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Івана Бека**, брата нашої улюбленої Марусі Бек, складаємо **25.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя", а родині висловлюємо глибокі співчуття.

Окружна Управа СУА в Дітройті.

У блаженну пам'ять **Ольги Муссаковської**, членки 28-го Відділу СУА, на Пресовий Фонд зложили: **50.00 дол.** — Ольга Гнатейко; **35.00 дол.** — Ірена Чайківська; **25.00 дол.** — Надя і Ярослав Бігуни; **20.00 дол.** — 28-ий Відділ СУА.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Марії Голуб**, довголітньої членки 22-го Відділу СУА в Чикаго, складаємо **25.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя", а родині висловлюємо щирі співчуття.

Управа і членки 22-го Відділу.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Олени Слюзар** складаю **50.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Марта Шиприкевич.

Згадуючи у травні болюче п'ятиліття смерті моєї матері **Антонії Іваночко**, пересилаю в незабутню і світлу пам'ять **50.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Оксана Мостович.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Богдана Поритка** та **бл. п. Володимира Дуба** складаємо **40.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Ігор і Марія Зубрицькі.

У світлу пам'ять **бл. п. Богдана Поритка** складаю **50.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Лідія Фіцалович.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Трохима Бобрівника** складаємо **25.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя", а родині висловлюємо щирі співчуття.

Управа і членки 93-го Відділу СУА у Гартфорді, Конн.

Замість квітів у пам'ять померлих дорогих незабутніх **рідних з родини Квасів-Модрицьких** на їхні могили в Україні складають на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя" **25.00 дол.**

В. і М. Кваси в Кергонксоні.

У першу річницю відходу у вічність **бл. п. Надії Ковальської**, матері моєї подруги, складаю **25.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Ірена Попович з Чикаго.

У двадцяті річницю смерті мого дорогого чоловіка **бл. п. проф. Михайла Коваля** складаю **50.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Анна Коваль.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Катрусі Пеленської** складаю **25.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя", а родині покійної висловлюю глибокі співчуття.

Анна Коваль.

ПОМІЧ БАБУСІ

В пам'ять покійного чоловіка і батька **бл. п. Осипа Шведа** складаємо **30.00 дол.** на "Поміч бабусі".

Варвара Швед і син Орест.

З РІЗНИХ НАГОД

З нагоди золотого ювілею наших приятелів **Катрусі і Слава Росолів** складаємо **20.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя", а іменинникам бажаємо доброго здоров'я та многих літ.

Марія й Ігор Зубрицькі.

З продажі книжок "Український народний одяг" під час імпрези в нью-йоркській Окрузі "'Нашому життю' — 50 років" передано **45.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу.

Як вдячність Ірені Новицькій за виявлену нам прислугу складаємо **50.00 дол.** на Фонд Допомоги Дітям і Молоді — жертвам Чорнобиля.

Д-р Мирон і Марта Боднарі.

СУСПІЛЬНА ОПІКА — ПОМІЧ УКРАЇНИ

Членки 28-го Відділу в пам'ять **бл. п. Ольги Муссаковської** зложили на Суспільну Опіку — Поміч Україні: Ірена Дзедзик — **50.00 дол.**, Наталія Качмар — **20.00 дол.**

У пам'ять **бл. п. Ольги Муссаковської** **100.00 дол.** на Суспільну Опіку — Поміч Україні зложили

членки 28-го Відділу СУА.

ФОНД РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ СУА

22-ий Відділ зложив **100.00 дол.** на Видавничий Фонд і **100.00 дол.** на Фонд Репрезентації СУА.

На загальних зборах **47-го Відділу** вирішено зложити **200.00 дол.** на Фонд Репрезентації СУА.

28-ий Відділ складає **100.00 дол.** на Фонд Репрезентації.

ФОНД ДОПОМОГИ ДІТЯМ І МОЛОДІ —

ЖЕРТВАМ ЧОРНОБИЛЯ

У пам'ять **бл. п. Марії Яцикевич** членки 70-го Відділу СУА в Пассейку на Фонд Допомоги Дітям і Молоді — жертвам Чорнобиля зложили: **по 10.00 дол.** — С. Марсенко, М. Борбич; **54.00 дол.** — Law Department of Hoffman La Roche Nutley, N. J.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Параскевії Козак** складають **100.00 дол.** на Фонд Допомоги Дітям і Молоді — жертвам Чорнобиля

Катерина і Микола Сенчишаки.

У пам'ять покійних родичів **Марії і Василя Зарицьких** складаємо **50.00 дол.** на Фонд Допомоги Дітям і Молоді — жертвам Чорнобиля.

Володимир і Христина Зарицькі.

У пам'ять **бл. п. Марії Яцикевич** складаю **50.00 дол.** на Фонд Допомоги Дітям і Молоді — жертвам Чорнобиля.

Оксана Гной.

У пам'ять **бл. п. тітки Зені Онишкевич** **25.00 дол.** на Фонд Допомоги Дітям і Молоді — жертвам Чорнобиля через 82-ий Відділ СУА складають

Зіна й Ігор Раковські.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Стефанії Пилат** складаю **10.00 дол.** на Фонд Допомоги Дітям і Молоді — жертвам Чорнобиля, а посестрі Іванці Цюлко висловлюю глибокі співчуття.

Люба Мокій.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

ДАТКИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

В пам'ять покійного **бл. п. Василя Коруда** складаємо **100.00 дол.** на потреби Українського Музею.

Дарія і Юрій Костіви з родиною.

Замість квітів на могилу **св. п. Григорія Божика** складаю **50.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею, а дружині, дорогій Тересі та родині висловлюю щирі співчуття.

Оксана Рак.

У світлу пам'ять мого чоловіка **бл. п. Михайла Жовніра** складаю **100.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею.

Іванна Жовнір.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Володимира Шашаровського** складаю **250.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею.

Юлія Шашаровська.

Замість квітів на могилу **св. п. о. Анатолія Булавки** зложили: **25.00 дол.** — 59-ий Відділ СУА; **по 20.00 дол.** — Е. і В. Снігурі, В. і М. Будьки; **15.00 дол.** — Софія Михайлишин; **по 10.00 дол.** — Ярослава Совган, Марія Захарків, Анна Поліщук, Стефан Поперечний.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Олі Муссаковської** складають **25.00 дол.** на Український Музей, а родині покійної висловлюють щире співчуття

Марія Світій та Іванна Галапац.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Ольги Муссаковської** складаємо **20.00 дол.** на потреби Українського Музею.

32-ий Відділ СУА.

В пам'ять **бл. п. Євгена Луцького** складають на Будівельний Фонд Українського Музею: **100.00 дол.** — Український Музичний Інститут, Президія; **50.00 дол.** — Марія Когутяк-Гладка; **по 25.00 дол.** — Марія Зуваль, Марія Душник.

Замість квітів на могилу **бл. п. Володимира Стасишина** складаємо **75.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею. Дружині покійного Стефі висловлюємо найщиріші співчуття.

Д-р Ярослав й Ірина Остап'юки, Катря Гадзевич і Ярослава Кукіль.

Замість квітів на могилу **бл. п. Володимира Стасишина** складаємо **25.00 дол.** на потреби Українського Музею, а родині висловлюємо найщиріші співчуття.

Олександр та Ірена Капустинські.

В пам'ять **бл. п. Лева Биковського** **150.00 дол.** на Фонд Петра Холодного, мол. складають

Любов Дражевська, Марія Буковська, д-р Любомир Винар.

У світлу пам'ять покійної **Марії Сольчаник** на потреби Українського Музею склали: **по 20.00 дол.** — Дарія Хухра,

Володимира Михайлів, Емілія і Теофіль Павлюки, Лідія Кий, Л. і Ф. Грабові; **по 15.00 дол.** — Марія і Олекса Венчаки, Анна і Петро Візняки, Тамара Рац; **по 10.00 дол.** — Марія Карман, Анна і Степан Микити, Софія Мельник, Ірена Назаревич, Галина і Михайло Рущаки, Зіна та Олег Стецики; **5.00 дол.** — Катря Петрик.

Замість квітів на свіжу могилу нашої приятельки **Зеновії з Косаноцьких-Онишкевич** складаємо через 64-ий Відділ СУА **100.00 дол.** на потреби Українського Музею.

Інж. Роман і Люба Раковські.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. о. Анатолія Булавки** складаємо **50.00 дол.** на потреби Українського Музею.

Мгр Мирослав і Анна Марія Зобніви.

В пам'ять **бл. п. Івана Хоманчука** **15.00 дол.** на потреби Українського Музею складає

Анна Лубинська.

Замість квітів на свіжі могили **бл. п. Петра і Богдана Поритків** складаю **25.00 дол.** на потреби Українського Музею. Родині покійних висловлюю щирі співчуття.

Віра Шуль.

В пам'ять **бл. п. Наталії Ісаюк** складаю **20.00 дол.** на потреби Українського Музею.

Лідія Білоус.

В пам'ять **бл. п. Ірини Гнатчук** складаю на Будівельний Фонд Українського Музею **25.00 дол.**

Петро Лагола.

Замість квітів в пам'ять **бл. п. Пелагії Кулик**, членки 47-го Відділу СУА ім. лесі Українки в Рочестері, Н.-Й., складають: **по 50.00 дол.** — Оксана і Євген Кулики, Ірена і Микола Лебеді, Анна і Микола Єйни, Андрій Яріш; **по 25.00 дол.** — Роман Куціль, Ольга і Михайло Малинівські, Наталка та Іван Олексини, Тетяна і Ростислав Шутери; **20.00 дол.** — Надя і Роман Трачі; **по 10.00 дол.** — Аріядна Бах, Любомир Білик, Наталія Гуран, Люба Домбчевська, Анна Капітан, Іванна Мартинець, Віра Мотика, Анастасія Смеречинська, Ірина Руснак; **по 5.00 дол.** — Ольга Ганушевська, Марія Вергун, Марія Лозинська, Олена Довгалюк, Катерина Панич, Теофіля Надяк, Ірена Семанюк, Анна Сохоцька, Марія Сипняк.

У п'ятнадцяту річницю смерті мого сина **бл. п. Андрія Афтанаса** складаю в його пам'ять **200.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею

Ольга Червінська.

Замість квітів в пам'ять **бл. п. Григорія Губача**, чоловіка Михайлини Губач, складаю **5.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею.

Олена Довгалюк.

В пам'ять **бл. п. Осипа Теслиюка** складають на потреби Українського Музею **25.00 дол.**

Марія і Мирослав Лабуньки.

Замість квітів у пам'ять **бл. п. Марії Дейчаківської**, сестри Олі Ганушевської, жертвую **20.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею.

Наталія Гуран.

В пам'ять **бл. п. Марії Дейчаківської** зложили **1,010.00 дол.** на потреби Українського Музею: **по 100.00 дол.** — Віра Дейчаківська, Надія Дейчаківська, Степан і Ольга Ганушевські, Юрій і Марія Гончаренки, 56-ий Відділ СУА в Норт-Порті; **по 25.00 дол.** — Марія Герус-Мартюк, Роман і Лена Іваницькі, Леся Косар, Мирон і Марія Наваринські, Михайло і Стефанія Павлічки; **по 20.00 дол.** — Омелян і Марія Граби,

Стефанія Гурко, Надія Іванчук, Степан Качмарський, Ярослав й Іванна Костишини, Надія Мандрусяк, Осип і Марія Назаренки, Роман і Леся Романишини, Зенон і Галина Салії, Маруся Стефанишин, д-р Юрій і Марія Химинці, Катерина Шуя, Роман і Леся Яськіви; **по 15.00 дол.** — Оксана Мельничин, Віра Яворська; **по 10.00 дол.** — Володимир і Ярослава Біляки, Михайло і Юлія Добоші, Олена Качала, З. і О. Кашицькі, Микола і Любов Кобрини, Андрій і Люба Мартинюки, Теофіля Музика, Василь і Анна Самофали, Омелян Татунчак; **5.00 дол.** — Євстахія Матвієнко.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Марії Дейчаківської** складаємо **55.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею: Дітройтський Клуб Станиславівців, Ярослав і Галя Круп'яки, Володимир і Ольга Гриньківи, Марія Зубаль, Євдокія Барнич, Володимир Горський, Михайло і Віся Томини. Родини висловлюємо наші щирі співчуття.

В пам'ять **бл. п. Михайла Мітринги** складаємо **100.00 дол.** на потреби Українського Музею. **Лідія і Володимир Магуни.**

В пам'ять мого чоловіка **бл. п. Володимира Кобилецького** складаю **150.00 дол.** на потреби Українського Музею. **Стефанія Кобилецька.**

ДАТКИ ВІД 20 КВІТНЯ ДО 15 ТРАВНЯ 1993 Р. ТРИВАЛІ ФОНДИ

Створено новий Тривалий Фонд ім. Артемія Кирилюка та Петра і Дарії Мегикив. Надійшло до цього фонду **15,786.50 дол.** від Кураторії Мистецької Фундації ім. Артемія Кирилюка у Філядельфії.

На Тривалий Фонд ім. д-ра Теодора і Міри Залуцьких **2,000.00 дол.** зложили д-р Теодор і Міра Залуцькі.

На Тривалий Фонд ім. Петра і Лідії Яцівих **645.00 дол.** зложила Лідія Яців.

ДАТКИ

2,000.00 дол. — Український Народний Союз;

200.00 дол. — 28-ий Відділ США;

150.00 дол. — Петро Грицик;

по 100.00 дол. — д-р Осип Данко, Борис Галаган, Роман і Ольга Гаєцькі;

по 60.00 дол. — Мирослав і Люба Прокопи, Стефан і Іванна Рожанковські;

по 50.00 дол. — Марко і д-р Аріядна Бахи, Богдан і Роксана Харкевичі, Євген Грицай, Олександр та Ірена Ховайли, Лідія Кий, Іван Рудницький, Зеновія Воробець;

45.00 дол. — Софія Зелик;

по 40.00 дол. — Марія Душник, Андрій Турчин;

по 30.00 дол. — Люба Артимишин, Роман і Анна Байляки, Ярослав та Ірена Качанівські, Марта Рудик, Марія Душник;

по 25.00 дол. — Ксеня Антипів, Стефанія Бабій, Марія Капліста, Наталія Коропецька, Білл Б. Ложницький, Константин Луценко, Стефан і Галина Волянські, Павло Заяць, Марія Зарицька, Іван і Марія Зуковські;

по 20.00 дол. — Анастасія Цвях, Іван та Ірина Телюки;

по 15.00 дол. — Ірена Балута, Ірена Іванчишин, Микола Курчак, Наталія Масюк, Герміна Суховерська;

по 10.00 дол. — М. Роксана Білошкірка, Петро і Христина Бойчуки, Євгенія Цимбала, Богдан Дзюбина, Софія Лончишин, Йоланда Нешта, Микола і Марія Ромахи, Варвара Швед, Петро та Ірина Твердохліби, Олена Воскоб;

по 5.00 дол. — Рут ДеВерт, Іван Петро Гарбер.

ДАТКИ НА БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД

10,000.00 дол. — Орест М. Припкан;

2,000.00 дол. — Мирослав і Люба Прокопи;

по 1,000.00 дол. — Weston Dickinson Co., дорівнюючи пожертву Мирона і Ольги Гнатейків, д-р Оксана Фольварків, Ярослав й Ірина Куровицькі, Ярослав Млинко, Ірена і Микола Пітули, Осип і Стефанія Порайки, Теодозій і Віра Сендзіки, Український Дім в Гарі, Інд.;

по 500.00 дол. — Марко і д-р Аріядна Бахи, Еверет Гарднер мол., Ігор і д-р Дарія Лиси, д-р Андрій і Міра Мацюраки, Дарія Пісецька, д-р Ярослав і Софія Рожанковські, д-р Мирослав Сенькусь, Ярослав і Марта Сидори (через 33-ій Відділ США);

300.00 дол. — Марія Душник і син Марко Душник;

по 250.00 дол. — Стефан Кушнір, д-р Леонід і Оксана Мостовичі;

по 200.00 дол. — Ярослав і Ярослава Букачевські, д-р Зірка Галібей, Володимир Гуда, д-р Роман і Марія Марківи, Ігор Шевчук;

150.00 дол. — Роберт і Гейл Вислоцькі;

по 100.00 дол. — Марія Бартошевич, д-р Ігор Цегельський, Марта Черник, Перл Дент, Анна Добрянська, Ольга Дибик, Дарія Дика, д-р Павло та Ірена Джулі, Іванна Галапас, Леся Ганас, Керен Герасим'як, Іван Головка, Теодозія Гурик, Андрій Якимець, Дмитро і Елсі Яремки, Теодор Юзків, Созонт і Ростислава Качали, Михайло і Анна Кікси, Тамара Книгнецька, Зенон і Лідія Козаки, Олександр Кучкуда, Микола Кукіль, д-р Володимир Кульчицький, Марія Логаза, Стефан і Галина Максим'юки, Нестор і Рома Максимовичі, Василь Марущак, Олена Мельничук, д-р З. Лев і Оксана Мельники, Богдан Мішко, Тетяна Молрінг, Morgan Guaranty Trust Co., дорівнюючи пожертву Володимира Баранецького, Люба Мрилоцька, д-р Тарас та Орися Новосівські, Ярослав і Галина Оберишини, Владислав і Катерина Папуги, Олег Склепкович, Стефан і Марія Скробачі, Михайло Соф'як, Мирослав Солчаник, Роман Стець, Наталія Стемська, Марія Стис, д-р Олександр Стрільбицький, Марія Світій, Євгенія Тріска, Зенон і Рома Васильківи, Rev. Deson Fred Wolock, д-р Роман і Катерина Воробці, Анна Заплітна;

75.00 дол. — Зірка Рудик;

по 50.00 дол. — Микола і Валентина Бабченки, Оксана Бачинська, д-р Андрій Баран, Джени Батка, Богдан і Марія Ревакович-Бойчуки, Микола Хом'як, Петро і Анна Чупи, Ігор і Ольга Чмоли, д-р Марта Федорко, Юрій Форис, Анна Гамука, Галина Гомзьяк, Адріан Горницький, Мирослав і Лідія Грецишини, Юрій Кекіш, Наталія Кононеко, Ігор і Стефанія Королі, Константин Лашкевич, д-р Іван Лешко, Григорій Мельник, Віра Моллс, Василь Попович, Оксана Портко, Оксана Пристай, Романа Ременюк, Володимир Сенезак, Павло Шандрук, Андрій Щубяк, д-р Юрій і Аврелія Спюзарчуки, Володимир Сверида, Антін, Марта і Христина Шпаки, Филип і Тетяна Трачі, Михайло Височанський, Роман Якимів;

36.00 дол. — Марія Холєвчук;

по 30.00 дол. — Марія Кудук, Надія Микитей;

по 25.00 дол. — Юрій і Євдокія Боберські, Теодозія Брикочич, Володимир Бурдьо, Іван Хом'як, Дарія Хухра, Володимир Дебайло, Михайло Дравущак, Іван Дуда, Семен Газяк, Стефан і Катерина Качмарські, Валентина Когут, Михайло Кость, Олександра Ковальська, Володимир і Магдалина Кваси, Мирослава Кивелюк, Михайло і Дарія Лєсєви, Христина Масюк, Аскольд Мельничук, Дмитро Мельник, Микола Миколєнко, Орест і Марія Небеші, Галина Полатайко, В. Шепел, Андрій Шуб'як, Орися Станчак, Анна Стриковська, Михайло Свінчук, Микола Шмотолоха, Ірена Турянська-Джонсон, Андрій і Марта Войтовичі, Лариса Вопошенюк.

Продовження в наступному числі.

КОСАРІ

1. Молоді косарі
Устали раненько,
Взяли коси та й пішли
В поле зелененьке.

2. Молоді косарі
Травиченьку косять,
А дівчата сестрички
Їсти їм приносять.

3. Молоді косарі
Додому вертають,
І весело ідучи,
Всі собі співають.

До походу.

*Слова: В. В.
Муз. М. О. Гайворонського.*

f Мо - ло - ді ко - са - рі у - ста - ли ра - нень - ко,
взя - ли ко - си тай пі - шли в по - ле зе - ле - нень - ке.

ДИВНІ ПРИГОДИ

(Волинські прибадашки)

Іду я та іду, молоденький,
Аж стоїть коник рябенький:
Я на нього хотів сісти,
А він мене хотів з'їсти.
Я на нього таки сів,
А він мене таки з'їв,
Отже, в конику сиджу,
Разом з коником біжу, —
Куди коник, туди я,
Така доленька моя!
Скаче коник з усіх ніг
Та в зелений гай забіг.
Кепська штука, пане-брате,
Треба думати-гадати,
Як би з коника втікати!
Бо одне, що та тіснота,
А другеє, що темнота,
А ще й третє, що нудота!

Препогано, що й казати,
Треба радоньку давати!
Тут згадав я свою зброю,
Що взяв з дому я з собою
Для потреби, для вигоди,
Ради всякої пригоди.

Отже витяг ту сокирку,
Прорубав у боці дірку;
Як зробив я тєє сам,
Не скажу того я вам, —
Думайте самі, як знайте,
А мені не заважайте! —
Дірку в боці прорубав,
На світ Божий виглядав;
Та як звідти вилізав,
З коника на землю впав!

Цілих три дні так лежав
І ніхто того не знав.
Ані батько, ані мати
Про біду свого дитяти!
Та таки я щастя мав —
Ось мене хто рятував:
Прилетіла муха,
Принесла хліба півокруха;
Прилетів жук,
Приніс меду горнук:
Як я того хліба покушав,
То трошечки одужав;
Як я того меду скуштував,
То й зовсім на ноги встав.
Отака була пригода,
Не забуду за три года!
Вас прошу: про те мовчіте
Та нікому не кажіте!

Сміховинка

— Скажи, Романе, — питає вчителька учня, — що до нас ближче: місяць чи Китай?
— Місяць, — відповідає Роман.

— Чому ти так думаєш? — питає вчителька.
— Бо місяць ми бачимо майже щовечора, а Китаю ніколи від нас не видно.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

ліпити вареники. Була лагідної, веселої вдачі і з цілою громадою жила в згоді. Не дивно, що так багато приятелів прийшли відпровадити її в далеку дорогу. Зі смутком попрощала посестру голова Відділу Ірена Гладка. Мрією покійної було перевезти прах чоловіка на Україну, але мрія не сповнилася, поховано її коло чоловіка. Покійна залишила сина Богдана з жінкою та дальшу родину в Америці, Канаді і в Україні.

Ірина Гриневич,
пресова референтка 66-го Відділу.

15 лютого, ідучи до церкви, під колесами авто згинула трагічно членка 66-го Відділу СУА ім. О. Кисілевської в Нью-Гейвені, Конн., **бл. п. Софія Данко-Шмата.**

Народилася Софія 23 грудня 1899 р. в Перемилові, Західня Україна. Народну школу закінчила у Перемилові, господарську — у Львові. Вийшла заміж за Василя Шмату, який був повітовим директором Маслосоюзу в Копиченцях. Відтак родина переїхала до Чорткова. Бог поблагословив їх сином Богданом. Коли більшовики наблизилися до Чорткова, залишили все і поїхали на захід. У Німеччині жили в Баварії. В 1949 році приїхали до Америки і поселилися в Нью-Гейвені. Чоловік Софії був слабкого здоров'я, не працював, тому Софія мусіла тяжко працювати, щоб заробити на життя і послати сина до школи і на студії.

Від заснування 66-го Відділу СУА була його активною членкою. Незважаючи на похилий вік, завжди приходила до церковної залі і помагала

4 березня ц. р. на 83-му році життя відійшла у вічність членка 56-го Відділу СУА **бл. п. Марія Дейчаківська.**

Народилася Марія в селі Годи, повіт Коломия, в родині залізничного урядовця Йосифа Люхничка. Освіту почала в Коломиї, а продовжувала у Станиславові, де закінчила учительську семінарію. Учителювала довгий час в місті Ямниці. В 1937 році вийшла заміж за Богдана Дейчаківського. Молоде подружжя замешкало у Станиславові, де Марія ознайомилася з працею організованого жіноцтва і вступила в члени Союзу Українок, який очолювала М. Рубель.

Воєнне лихоліття примусило родину

Дейчаківських покинути рідну стріху, а скитальщина привела їх до міста Розенгайм в Німеччині. В 1949 році виїхали до Америки і замешкали у Філадельфії. Незважаючи на важкі початкові умови праці і родинні обов'язки, Марія знаходить час для громадської праці і стає членкою Союзу Українок Америки.

Від 1951 року родина Дейчаківських проживала в місті Льюорейн. Тут Марія багато уваги присвячує родині, дочкам Вірі і Марті, але не забуває і про потреби громади. Разом з чоловіком присвячують багато часу і праці для розвитку української науки, і в 1960-их роках вони стають фундаторами тривалого фонду Українського Гарварду. В Льюорейні Марія Дейчаківська була основницею і першою головою 69-го Відділу СУА, а пізніше довголітньою членкою Управи.

В 1980 році подружжя Дейчаківських виїхало на Флориду, до міста Голлендайл, де Марія працювала в церковних і громадських організаціях, стала членкою 17-го Відділу СУА в Маямі. Після десяти років переїхали вони на західне побережжя Флориди, у Венес і стали активними членами української громади в Норт Порті. І на цьому терені Марія служила нашій організації, бо коли на початку 1991 року засновано 56-ий Відділ СУА, вона була однією з членок-основниць.

Вдячна була М. Дейчаківська Божому Провидінню, що дало їй можливість дожити до розпаду советської імперії і дочекатися проголошення вільної України, для якої вона трудилася. Хто мав приємність пізнати Марію Дейчаківську, той цінив її за високу особисту культуру, повагу, погідну вдачу і скромність.

З великим сумом прощали покійну союзнянки, з сумом прощала її українська громада в Норт Порті. Пам'ять про її шляхетну особистість надовго залишиться серед нас.

Управа 56-го Відділу.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ВІДДІЛІВ

29-ий ВІДДІЛ СУА ІМ. 500 ГЕРОІНЬ КІНГІРИ В ЧІКАГО

Загальні збори 29-го Відділу СУА відбулися 5 лютого ц. р. Окружну Управу Чікаго репрезентувала її голова Анастасія Хариш. Головою зборів була Любомира Калін, секретарками — Галина Грушецька і Оксана Роздольська.

Управу на 1993 рік вибрано в такому складі: голова — Оксана Ванджура, заступниця голови — Оріся Андрушко, секретарка протоколярна — Віра Маркевич, секретарка кореспонденційна — Ольга Дяченко, скарбничка — Оксана Весоловська.

Референтки: організаційна — Любомира Калін, культурно-освітня — Оксана Роздольська, фінансова — Оксана

Марчук, музейно-мистецька — Наталія Масник, суспільної опіки — Віра Трошук (голова) і Марія Боднарчук, стипендій — Зірка Цимбаліста, пресова (і відповідальна за передплату "Нашого Життя" з-поза Відділу) — Галина Коленська, радіо-передач — Ірена Олексюк, господарські — Оксана Ванджура і Любомира Калін. Відповідальна за Видавничий Фонд ім. Катерини Перелісної — Дарія Ярошевич.

Контрольна комісія: голова — Дана Дика, члени — Оксана Добровольська і Віра Маркевич.

Головою номінаційної комісії була Оксана Роздольська.

Галина Коленська,
пресова референтка.

ВІД РЕДАКЦІЇ "НАШОГО ЖИТТЯ"

Просимо всіх дописувачів посилати до редакції тільки оригінали дописів, статей. Згідно з журналістичною практикою не подається копій, що були поміщені, чи переслані до інших газет чи журналів. Будемо вдячні, коли пресові референтки та дописувачі будуть придержуватися цієї засади.

Редакція не приймає матеріалів, не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде поміщувати невічливих, образливих для кого-небудь висловів. Рукописів не звертаємо. Анонімів не читаємо.

Редакція приймає за домовленням, тел.: (212) 674-5508. Fax: (212) 254-2672
Адреса: "Our Life", 108 Second Ave., New York, N.Y. 10003

22-ИЙ ВІДДІЛ СУА В ЧІКАГО

Загальні збори відбулися 14 березня 1993 року. Зборами провела президія у складі: Анастасія Хариш — голова, Міра Ганкевич — секретарка. Анастасія Хариш, голова Округу, вітала також збори від Окружної Управи.

До нової Управи увійшли: Ольга Мартинюк — голова, Олена Харкевич, Іванна Горчинська — заступниці голови, Софія Дідицька-Зазуляк — протоколярна секретарка, Дарія Менцінська — кореспонденційна секретарка, Надя Дзидзан — фінансова секретарка, Ольга Гаврилук — скарбничка, Валентина Цурковська — помічниця скарбнички.

Референтки: Ліна Басюк, Євстахія Струтинська, Любомира Огаренко — культурно-освітні, Галя Янчишин, Ярослава Фаріон, Анна Дячун, Анна Кульчицька — імпрезові, Анна Білинська — організаційна, Ольга Люшняк — стипендійна, Мирослава Шевчик — пресова, Люба Шеремета — відповідальна за передплату "Нашого Життя", Люся Самбірська, Софія Залуцька, Рома Турянська, Міра Ганкевич — радієві, Іванна Городиська — бібліотекарка і музейна, Олена Харкевич — архів, Анна Марчук, Стефанія Форович, Ярослава Іванишин, Марія Гірняк — суспільної опіки, Юстина Мельшан, Марія Васько — господарські.

Контрольна комісія: Зіна Дичій, Іванна Припхан, Юлія Назаревич.

Мирослава Шевчик,
пресова референтка.

74-ий ВІДДІЛ СУА В ЧІКАГО

Річні загальні збори 74-го Відділу СУА ім. Олени Теліги в Чікаго, Іллиной, відбулися 17 березня 1993 р. До президії зборів увійшли: Віра Хрептовська — голова, Ярослава Панчук — секретарка. Окружну Управу репрезентувала голова Округу — Анастасія Хариш.

Управу вибрано в такому складі: Стефанія Іванчук — голова, Ольга Магур, Лідія Голод — заступниці, Ірина Попович — секретарка, Софія Дачишин — скарбничка.

Референтки: суспільної опіки — Тамара Тимцюрак, Ярослава Головата, культурно-освітня — Ярослава Панчук, імпрезова — Люба Семків, стипендійна — Володимира Мацюрак, організаційна — Ірина Гаджера, господарська — Марія Турчин.

Контрольна комісія: Ірина Гаджера — голова, Марія Турчин, Віра Хрептовська — члени.

Ярослава Панчук,
секретарка зборів.

10-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Загальні збори 10-го Відділу СУА у Філядельфії відбулися 5 квітня. Головою зборів була Іванна Возьна, секретаркою — Олімпія Гайдучок. Окружну управу репрезентували голова Оксана Фаріон і заступниця голови Лідія Бук.

Управу на 1993 рік вибрано в такому складі: голова — Анна Заброцька, заступниця голови — Олімпія Гайдучок, секретарка — Галина Гомзяк, скарбничка — Галина Утриско.

Референтки: організаційна — Наталія Мацьків, імпрезова — Софія Коморовська, мистецька — Іванна Возьна, пресова — Анна Кос, господарська — Ірена Козак і Анна Вомпель, суспільної опіки — Осипа Филипович і Софія Косик.

Контрольна комісія: Іванна Возьна, Анна Кос і Ольга Середа.

Анна Кос,
пресова референтка.

"Our Life" Magazine (USPS 414-660) is published monthly — except July & August combined by Ukrainian National Women's League of America, Inc. at 108 Second Ave., New York, N.Y. 10003

Subscription in the United States of America \$25.00, single copy \$2.50.

COUNTRIES OTHER THAN U.S. (with the exception of South America) may send the subscription in their currency, which will equal the amount of 25.00 American dollars.

ПЕРЕДПЛАТА В США: річна — 25.00 дол., поодинокі число 2.50 дол.

КРАЇНИ ПОЗА МЕЖАМИ США можуть вплачувати у своїх валютах, в сумі яка дорівнює вартості 30.00 американських доларів.

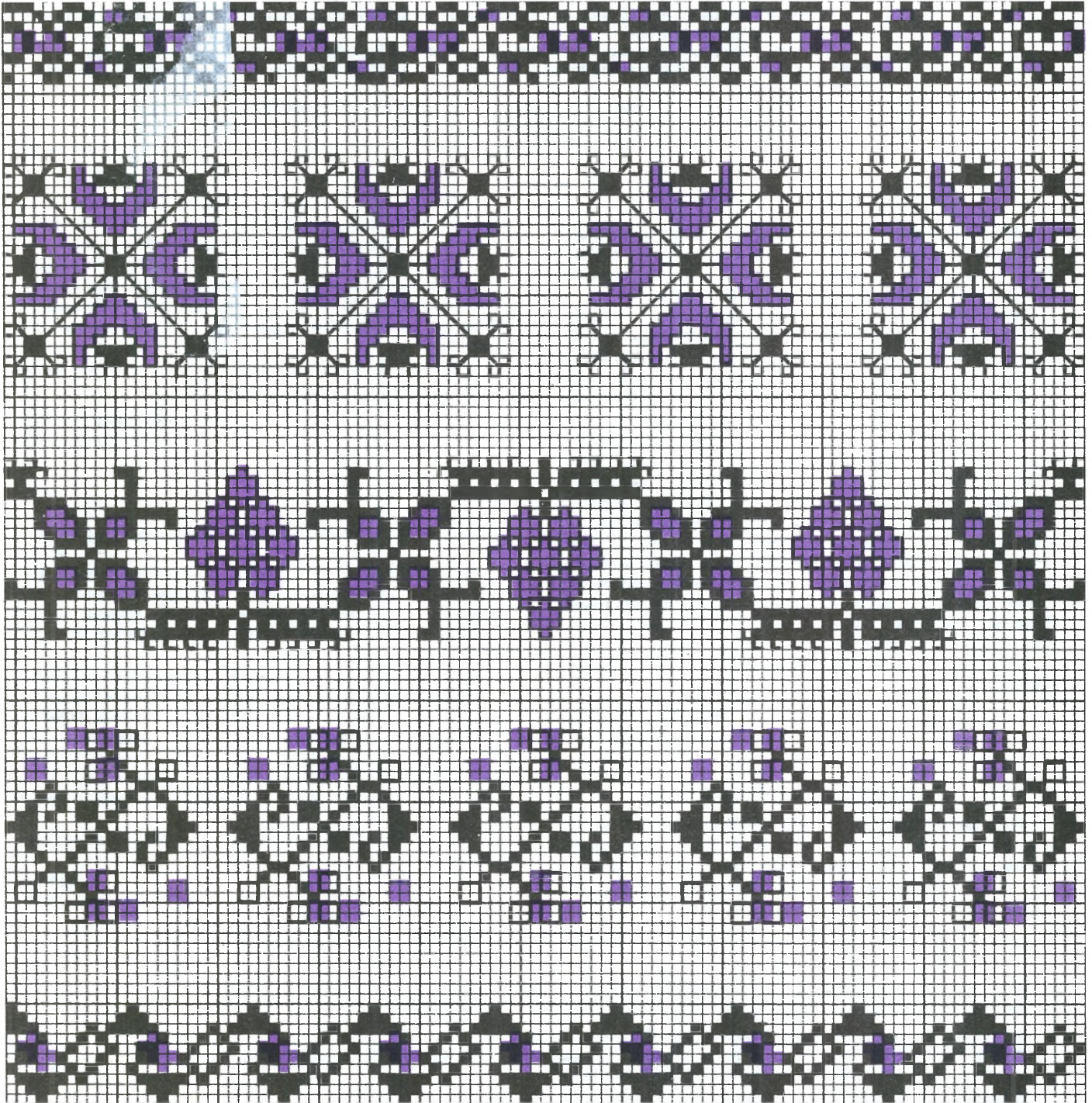
© Copyright 1993 Ukrainian National Women's League of America, Inc.

Printed in USA by Computoprint Corp., 35 Harding Ave., Clifton, NJ 07011

(201) 772-2166
Fax (201) 772-1963

"Second-Class Postage Paid at New York, N.Y. and at additional mailing offices" (USPS 414-660)

108 Second Avenue, New York, N.Y. 10003

Буковинські мотиви, початок XX ст. З колекції Українського Музею в Нью-Йорку. Вишивати білими і чорними нитками. (Основний мотив — чорними нитками, заповнення білими). Рисувала Любов Попадинець.

Заувага: Клітинки, які повинні бути заповнені білими нитками, подаємо в кольорі обкладинки для кращого сприйняття.

Design from Bykovyna. Beginning of XX century. From a collection at The Ukrainian Museum. Embroider with white and black thread (embroider main motif with black thread, fill in with white). Drawing by Lubow Popadynes.